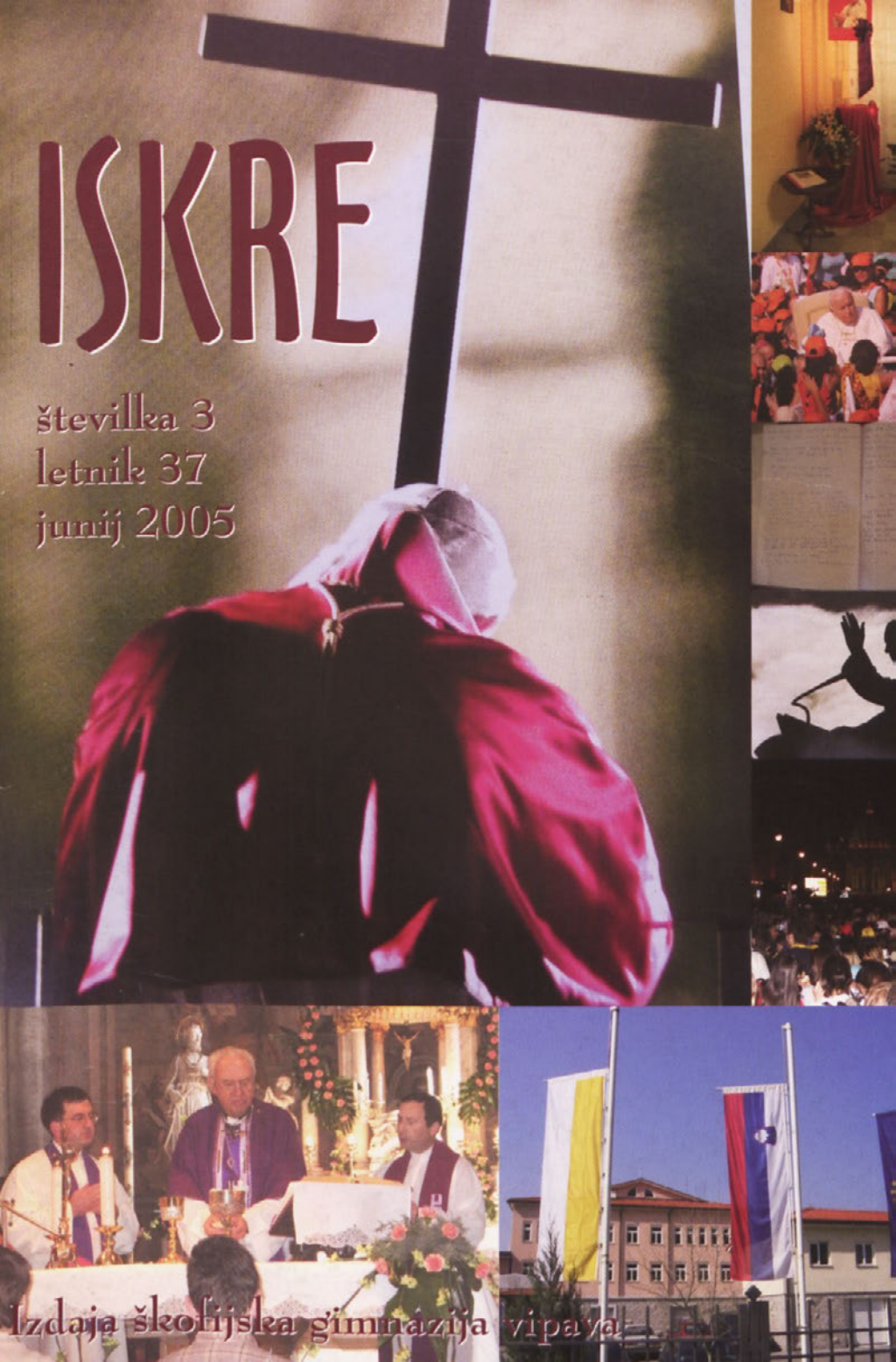

ISKRE

število 3
letnik 37
junij 2005

Izdaja škofijska gimnazija vipava

Kazalo

Lepo pozdravljeni!	2
Road trip ali "iter fecimus"	3
Študiji v tujini	5
Ekскурzija v Rim	6
Dostojevski: Bratje Karamazovi	8
Nepozabni duhovni vikend	9
Intervju: Omar Naber	11
Vtisi ob smrti Janeza Pavla II	13
Dogajalo se je	15
Za en dan postali evropski poslanci	15
Športno srečanje dijaških domov katoliških gimnazij	16
Di(v)jak	17
Kristjan Budihna	17
Ko se dijaki razpišejo	19
Ali poznamo veliko noč	19
Sodobna pravljica	22
Odpuščanje	23
Odpuščanje	24
VITOMIL ZUPAN: Menuet za kitaro	25
Moj prijatelj je drugačen	28
SHAKESPEARE: Romeo in Julija	30
Boccacciova Novela o sokolu malo drugače ...	31
SHAKESPEARE: Hamlet	32
Alkimist	34
George Orwell: 1984	36
Ženski liki – gibalo Jermanove usode?	37
FRANCESCO PETRARCA: 61. sonet	40
Nezaslužena ljubezen	41
Popoldan v parku	41
Prevara	42
MaVrica	42
Laurin sonet	43
Uspešnost dijakov na raznih tekmovanjih	44
Ali jih poznate	46
Sanja Kovšča	46
Sonja Rosa	47
Vladimir Anžel	48
Horoskop	37.014.77
Opravičila in zahvale	ISKRE
Kolofon	Iskre
	inv.št.:K /

17223

šolsko glasilo

Lepo pozdravljeni!

Nezadržno se približuje konec šolskega leta in čas je, da dolge poletne dni preživite ob branju veljavnih Isker. Pred vami je tretja in zadnja izdaja šolske revije, ki prinaša zanimivosti zadnje tretjine šolskega leta. Postregli vam bomo s tekočimi novicami, ki zajema-jo zlasti kroniko šole, sledijo pa stalne rubrike, v katerih boste zagotovo našli besedo ali dve prav zase. Preberete si lahko zadnji niz izjav profesorske družčine, se informirate o dosežkih naših dijakov na raznih tekmovanjih, se zabavate ob branju horoskopa, poizvedujete o veliki noči, spoznate našega di(v)jaka, svojo dušo nahranite v literarnem kotičku ... in še marsikaj. Prepričana sem, da boste knjižico prebrali, zagotovo pa jo boste vsaj prelistali.

Glede na to, da uvodnika bolj ali manj nihče, razen uredništva, ne prebere, bi lahko vanj napisala

cvetke, tetke in zagonetke. Vendar ne bom. Spoštovala bom prav vsakega dijaka, pa čeprav ne bi bilo slabo, da, tako kot se kosilo začne z juho, bi se tudi branje Isker začelo z uvodnikom. Sicer je to stvar posameznika, pa vseeno.

Uredništvo je vse svoje moči naperilo v čimprejšnjo izdajo te mega megastične revije in zares upam, ne, prepričana sem, da se je trud obrestoval. Vi pa sami presodite, če smo tudi tokrat ohranili ugled naše "bukvice".

Lep in že prijetno topel poleten pozdravček iz uredništva!

**LEPE IN DOOOLGE POČITNICE !
ZAJEMITE JIH Z VELIKO ŽLICO IN SAMO... UŽIVAJTE!!!**

Študiji v tujini

“Študiji v tujini” je kljub vstopu Slovenije v Evropsko skupnost tabu tema. Za nekatere je nepotrebno kompliciranje, za druge je etično vprašljivo, za tretje pa je lahko dobra priložnost. Tudi če ne spadate v tretjo kategorijo, lahko članek vseeno preberete.

Največje ovire

Po načelu *dulcis in fundo* bom najprej naštela težave: jezik, zahtevnost vpisnega postopka, visoke šolnine, prilagoditev življenju v drugi državi, bolj ali manj daleč od doma, drugačnost šolskega sistema ipd.

Rešitve za vse naštete probleme ni. Ovire pa lahko obidem z dovolj motivacije. Če je želja dovolj velika, se lahko vsi prebijemo skozi dolge PDF-datoteke, ki razlagajo proces vpisa (povsod povsem drugačen od slovenskega). Mnogo univerz se trudi vpis posebej prilagoditi ali vsaj dodatno razložiti tujcem. Če univerza navdušuje študente vsak dan sproti, oddaljenost od doma postane manj pomembna. Študent LSE-ja (London School of Economics) iz Slovenije meni, “da je študij ne le samo dejansko študiranje na faksu, temveč še mnogo več: življenje v tuji državi in mestu, spoznavanje ljudi in kultur. Tako da je vse skupaj ena celostna izkušnja, ki človeka obo-

gati na več kakor zgolj akademskem področju.”

Najpreprostejša rešitev za vse težave v življenju pa je vedno ena sama: prilagodljivost.

Na kaj moramo biti pozorni

Pri univerzah, ki sprejemajo le majhen procent vseh prijavljenih, bodimo pozorni na ocene (drugi in tretji letnik zaključene ocene + tekoče ocene v 4. letniku) in na dva ključna faktorja:

1. Curriculum ali življenjepis je zelo pomemben, saj pogosto tujce sprejemajo ne na podlagi internih sprejemnih izpitov, marveč po *dossie*-ju, kar ni nič drugega kot mapa z ocenami, priporočili in življenjepisom. Prav slednji je najpomembnejši, saj so komisije za vpis posebej pozorne na t.i. izvenšolske aktivnosti; športne, glasbene, društvene dejavnosti, ki pa jim mora vedno slediti opis dosežkov v tej panogi. Univerze ne iščejo le odličnjakov, ampak osebe, ki bi čimbolj prispevale k »intelektualnemu« in »pestremu« vzdušju.

2. Razni izpiti so nujno zlo, čeprav za tujce praviloma niso obvezni interni sprejemni izpiti, ki jih univerze same razpisujejo le enkrat na leto. Najpogosteje od študentov iz tujine zahtevjo izpite iz jezika. Za angleški

jezik je v svetovnem merilu najpomembnejši TOEFL. Izpit je sestavljen iz slušnega, bralnega in »slovničnega« delu. Izvajajo ga večkrat na leto, enkrat letno tudi v Ljubljani. Vedno popularnejši postaja »computer-based TOEFL«, vendar je še vedno priporočljivi »paper based«. Vpisnina za TOEFL stane 130 dolarjev. Za Veliko Britanijo je pogosto uporabljen tudi First Certificate. Znanje, ki ga zahteva, je tudi bližje našemu šolskemu programu. Ampak nekaterim univerzam to še ne zadošča. Zelo verjetno je, da bodo priporočali izpite SAT – reasoning test (bralno razumevanje, pisanje in matematika – vse seveda v angleščini). Prvo pravilo pa je: *kar piše, da je priporočljivo, je dejansko obvezno!* Izpiti so malo zapleteni. Posebej preverite, če univerza zahteva tudi SAT II – "subject tests".

Bitka s časom

Pri vsem tem je zelo pomembno, da upoštevamo roke.

Prvič, roki za vpis na univerzo. Pogosto sta dva, vendar prvi včasih postavlja dodatne pogoje in drugačne omejitve.

Drugič, tudi če so zahtevani izpiti na voljo večkrat na leto, moramo paziti na lokacije testnih centrov v ali blizu Slovenije (v Sloveniji je SAT ponujen samo oktobra na obrambnem ministrstvu v Ljubljani). V različnih datumih so na voljo določene vrste ali podvrste izpitov, kar moramo preveriti. Še posebej

pa moramo biti pozorni na rok prijave za izpit.

Tretjič, paziti moramo tudi, da bodo univerze prejele rezultate v pravem času. Posamezniki svojih rezultatov iz zgoraj navedenih izpitov ne smemo pošiljati neposredno univerzam. Zaradi večje varnosti moramo zaprositi organizacijo, ki test razpiše, da naše rezultate pošlje željeni univerzi.

Z izpiti je najbolje začeti že čim prej v tretjem letniku, kar pomeni, da si moramo izbrati univerzo konec drugega letnika, da se lahko prebijemo skozi vsa »navodila za vpis« in da izpolnimo vse pogoje do jeseni v četrtem letniku.

Ne računajte na maturo!

Žalostno, toda resnično dejstvo. Normalno se vpisi začnejo januarja/februarja in rezultati izbire so na voljo že maja. Takrat mature niti ne začnemo! To pa ni razlog, da bi se popolnoma zapustili in pisali slabo maturo, saj si nekatere univerze pridržijo pravico, da zaradi znižanih ocen preklicajo vpis.

Vrste univerz (uvajanje bolonjskega procesa)

Zaradi bolonjskega procesa je nujno posvetiti veliko pozornosti vrsti programa v prvem triletju in s katerimi nadaljevalnimi programi je kompaktilnem.

Ne grizejo!

Vse do sedaj naštetu lahko izgleda skrajno zapleteno, vendar so ljudje na univerzah zelo vljudni. Nji-

hovi servisi za stike z javnostjo so skoraj brežhibni. Že po prvem zastavljenem vprašanju boste vedno prejeli pomembne in podrobne novice o vpisu in univerzi.

Tujci dajo univerzi prestižen prizvok, zato so še posebno v ambicioznih institucijah zelo zaželeni.

Štipendije

Štipendije so pereča problematika, ki se spreminja od primera do primera in od univerze do univerze. Privatne univerze z visokimi šolninami so pogosto končno cenejše kot državne – paradoks, ker državne nimajo tolišnega priliva denarja, da bi lahko pomagale študentom. Prve študentom, tudi tujcem, pomagajo glede na finančno stanje družine (zmanjšajo šolnino). Pri tem imamo veliko sreče, saj smo z vstopom Slovenije v EU tudi mi deležni enakega obravnavanja kot »domačini« (npr. Hrvat ali Norvežan nima pravice do štipendije). Poleg tega so še različni slovenski skladi za štipendije, ki pa redkokdaj pomagajo študentom v prvem letniku dodiplomskega študija.

Alternativne možnosti

1. Podiplomci

Veliko ljudi se odloči za študij v tujini šele na podiplomski ravni, saj jim takšno šolanje plačuje podjetje, v katerih so zaposleni, ali pa so pridobili štipendijo iz kakšnega sklada. Takšnih finančnih sredstev je zelo malo. V tem primeru univerze, ne glede na finančno stanje

družin, ne prispevajo niti evrocenata. Nekateri podiplomski programi so zelo selektivni in zahtevajo še več izpitov in dokazil kot dodiplomski, zato je veliko lažje, da si zagotovimo mesto tam, če smo že diplomirali v podobnem/istem univerzitetnem sistemu.

2. Erasmus

Erasmus je izredno popularen program, vendar mogoče ne zadene bistva študija v tujini, z Erasmusom namreč običajno obiskujemo drugo univerzo samo za leto dni, torej se moramo prej ali slej vrniti v matično univerzo, ki tudi izda diplomu. Pogosto se zgodi, da si sami ne moremo izbrati univerze, ki jo bi obiskovali.

Prednosti

Tretji in četrti letniki smo lahko jasno izvedeli za prednosti študija v tujini neposredno od našega evroposlanca, sicer ponosnega Slovenca. Študij drugje ni osebni spor z matično državo. Na svetu je ogromno (preveč) ekonomistov, vendar koliko jih ima diplomu iz London School of Economics, Bocconi ali Yale Business School? Razlike ni v nazivu, ampak v prestižu univerze, ki jo obiskujemo. Žal ni upanja, da bi v kratkem ljubljanska univerza v tolikšni meri pridobila na ugledu in se postavila ob bok katerikoli od zgoraj navedenih. (PS: so to preverjena dejstva?)

Ana Grbec, 3.B

Ekskurzija v Rim

Rim, ogromno, staro, mogočno, neponovljivo mesto, polno cerkva. Nakladam? Moraš ga doživeti!

Z namenom, da si ogledamo velikooo cerkva in ostalih lepote, ki nam jih lahko ponudi italijanska prestolnica, smo se 18. 2. 2005 dijaki drugih letnikov odpravili proti Rimu. Po osmih urah, ki smo jih preživeli utesnjeni na prostoru, manjšem od pasje hišice, pa smo lahko rekli le: "Salve Roma!" In tako se je začel naš štiridnevni maraton. Sv. Sebastjana, sv. Pavla, sv. Janeza, sv. Klemna in sv. Cirila smo obdelali prvi dan.

Po "svetem" dnevu je sledila večerja, SNEG!!! in spanje. Vse, kar smo pričakovali od prvega dne, smo dobili: okusno italijansko večerjo, veliko in udobno posteljo ter osem ur pravega spanja.

Naslednji dan smo tako bili pripravljeni na bitko z rimskimi zmikavti, živčnimi Rimljani, rimskimi ulicami, pokvarjenimi metroji in znamenitostmi. Dopoldan smo se fotografirali pred famoznim Kolosejem in se sprehodili po forumu. Sledil je opoldanski tek na trg sv. Petra.

"Pozdravljeni Slovenci," so bile prve besede, ki smo jih zaslišali, ko smo se pre-
rinili na trg. Bile so besede papeža Janeza Pavla II., ki nam je nato podelil blagoslov. Takrat še nismo vedeli, da je zadnji. Sledil je še intervju za nemško televizijo, Peter v Veze, Veliki cirkus in verjetno še kaj. Zvečer pa: presenečenje! Zaradi "nesposobnosti" delavcev italijanskega cestnega podjetja smo bili nagrajeni s pohodom v snegu.

V ponedeljek so bili na urniku Vatikanski muzej, Marija Snežna, sv. Peter, Angelski grad, trg Navona in še in še ...

aj veste, v Rimu je vsak vogal znamenit ali vsaj zgodovinskega pomena. Kljub dežju in utrujenosti smo vztrajali do mraka. In res se je izplačalo: Š p a n s k e s t o p n i c e so bile v večerni zarji n a r a v n o s t čarobne.

Torek je bil zadnji dan, ki smo ga preživeli v večnem mestu. Čas smo izkoristili za nakupe raznoraznih

spominkov in ostalih predmetov, ki nas bodo spominjali na mesto, ki je na nas zagotovo naredilo velik vtis.

Na koncu študijskega potovanja smo bili telesno izčrpani, glava nas je pošteno bolela od prevelikih količin informacij, pomešali smo vse cerkve, trge, ki smo jih bili videli ... Vendar nam ni bilo žal niti za en korak, niti za minuto pozornosti, ki smo jo namenili našemu odličnemu vodiču prof. Janezu Vodičarju. Rim nas je očaral. S svojo

veličino, mogočnostjo in spoštljivo starostjo. Verjamem, da se bo kdo tja še vrnil. No, vsaj tisti, ki je vr- gel kovanec v Fontano di Trevi.

P.S: Opravičujem se, ker si dogodki kronološko ne sledijo. Opravičujem se, ker nisem ome- nila vseh znamenitosti vrednih omembe.

Opravičujem se, ker sem pozabila polovico vseh dogodivščin. Ampak Rim je že daleč.

Dostojevski: Bratje Karamazovi

V petek 18. marca, smo si dijaki prvega in četrtega letnika ogledali skoraj šesturno dramo Bratje Karamazovi, zadnje delo izpod peresa znanega ruskega književnika Fjodorja Mihajloviča Dostojevskega.

Ko se je v prvih letnikih razvedelo, da si lahko ogledamo to predstavo, so se začela oblikovati različna mnenja in pričakovanja. Nekateri so se pritoževali nad izbranim terminom, saj je bil dan predstave ravno tisti petek pred zimskimi počitnicami, druge je motila že sama misel na šesturno sedenje v SNG Drami, kjer je predstava tudi potekala. Tudi doma je bilo slišati, da je Dostojevski pretežak za petnajstletno mladino, da ne bi razumeli bistva drame. Vendar smo se na koncu že iz same radovednosti: le kakšno delo mora biti tako veliko, da ga režiser ne stisne skupaj na eno, dve uri, odločili, da si predstavo ogledamo.

Dvorana je bila nabito polna, le nekaj prostih mest je še ostalo v "cerclu", kjer nas je večina dijakov prvega letnika tudi sedela. Najprej smo se pritoževali nad vidljivostjo odra, toda kasneje smo se presedli na proste sedeže, s katerih smo lahko spremljali celotno dogajanje na odru.

Nekaj minut čez šesto popoldne so luči ugasnile, gledalci smo utihnili, predstava se je

začela. Že na začetku nam je bilo vseč videti vso smetano slovenskih igralcev, ki so nastopili v Bratih Karamazovih. Igra, ki jo je režiral Mile Korun, govori o štirih bratih: Dimitriju, Ivanu, Alekseju in Smerdjakovu, ki je nezakonski sin. Slednji tudi ubije svojega očeta, z motivom, ki mu ga je dal Ivan, velik skeptik in mislec, češ da če ni Boga, potem je vse dovoljeno. Najprej obtožijo Dimitrija, ki je s svojim agresivnim značajem in sovraštvom do očeta, saj je obema vseč ista ženska, že na prvi pogled zmožen takega dejanja. Drama se razvija dalje do končnega moralnega propada vseh bratov in se konča s trohico upanja v boljši jutri ter s spoznanjem, da Bog je.

Med dvema petnajstminutnima odmoroma so uslužbenci Drame poskrbeli za naše dobro počutje in nas pogostili z jabolki. Predstava se je končala nekaj minut pred polnočjo z bučnim aplavzom vsem igralcem.

Na avtobusu, ki nas je po predstavi odpeljal nazaj domov, smo si navdušeno pripovedovali, kaj se nam je zdelo najboljše, kako smo igro razumeli, kako dobro so odigrali posamezne prizore, kako čutimo, da smo čustveno pomirjeni, kot da bi doživeli katarzo ... Na koncu smo se vsi nekako strinjali, da je Dostojevski velik pripovednik, predvsem pa izjemen filozof in da Bratje Karamazovi človeku post-

avljajo vprašanja o obstoju Boga, dobrega in hudega, nas sprašujejo o človekovi krivdi in njegovi svo-

bodi. Torej, smo zadeli bistvo?

Marjeta Hrvatin, 1.a

Nepozabni duhovni vikend

Po kar nekaj mesecih, ki smo jih več ali manj preživelj zgolj v šolskih klopeh, smo se prvič za več dni skupaj odpravili izven varnega zavetja naše gimnazije. Pot nas je vodila v Stržišče, kjer nas je pričakoval gospod rektor Slavko Rebec, ki je z nami preživel naš prvi duhovni vikend. Pot smo začeli z mešanimi občutki, saj nismo vedeli kaj naj od vikenda pričakujemo. Ker pa je bilo vzdušje že takoj na avtobusu zelo dobro, smo postali bolj sproščeni in boljše volje. Potem ko smo v Hudajužni izstopili z avtobusa, nas je čakala nekaj kilometrov dolga pot do vasi Stržišče. Nekateri so zavijali z očmi, še preden smo sploh začeli hoditi in če iskreno priznam, tudi sama nisem ravno vriskala od sreče, ko sem pomislila na dolg nočni pohod. A zdelo se mi je, da smo prispeli na cilj, še preden sem se sploh spomnila na utrujene noge in zaspane oči. Najprej smo odložili prtljago in se nato zbrali pri večerji. Ura je bila kar pozna, vendar smo kljub temu še malo poklepetali ter si okoli polnoči voščili lahko noč. Mislim, da smo bili vsi navdušeni, ko nam je gospod rektor naslednji dan malce pogledal skozi prste in

nas zbudil kasneje, kot smo bili dogovorjeni.

V četrtek smo bili tako vsi naspani in zagotovo je tudi to pomagalo, da smo bili še bolj zagnani, saj smo radi sodelovali pri dejavnostih ter se pogovarjali o izbranih temah. Naš duhovni vikend je bil posvečen razmišljanju o prijateljstvu, pa tudi o ljubezni kot o nadgrajevanju le-tega. Prvi dan smo se razdeljeni v tri skupine pogovarjali o pravem prijateljstvu, iskrenosti, naših občutjih in videnju vrednote prijateljstva. Nato so vse skupine predstavile svoje ugotovitve, mnenje pa je z nami delil tudi gospod Slavko. Ker pa nas je poleg omenjene teme zanimalo še marsikaj drugega in nam je gospod rektor že med letom pri pouku vere in kulture obljubil, da si bo na duhovnem vikendu vzel čas tudi za takšna vprašanja, so se razvnele hude debate npr. o duhovniškem celibatu, ločitvah ter drugih perečih vprašanjih Cerkve.

Popoldne je bil čas za razvedrilo. Navdušilo nas je zasneženo pobočje nad vasjo, kjer smo uživali v radostih snega – kepanju, »ribanju«, valjanju po snežni oddeji ... In kljub

temu da smo odšli nazaj v dom z rdečimi noski in vsi premraženi, smo se strinjali, da je bil to najboljši dogodek dneva. Pogreli smo se ob ognju in med igranjem kart ter prepevanjem ob spremljavi kitare počakali na večerjo. Zatem smo kar v družabnem prostoru obhajali sveto mašo. Dan se je končal s skeči ter igrkami, pri katerih smo se vsi pošteno nasmejali.

Naslednje jutro je zaznamovalo razmišljanje o ljubezni. Pogovarjali smo se o tem, kako naj najdemo pravo osebo za skupno življenje, kakšne pasti nas čakajo pri grajenju trdnega odnosa s punco ali fantom ... Izražali smo svoja mnenja o poroki, 'koruzništvu', spolnih odnosih, varanju ... Veliko se nas je nad to temo resnično zamislilo in se zazrlo v svoje srce. Med pogovori o resnični ljubezni so tako marsikateri oči postale solzne. Vse štiri dni je v družabnem prostoru stal tudi nabiralnik za sporočila, ki smo jih za spremembo pisali na roke. Med sabo smo si pošiljali pozdrave in prijazne misli. Petek se je zaključil z družabnim večerom, še prej pa smo se vsi udeležili svete maše.

V soboto smo jutranje ure posvetili staršem. Vsak izmed nas je za svoja starša napisal molitev. V skupinah smo se pogovarjali, kako si predstavljamo njun odnos pred poroko in tisti, ki smo vedeli, kako sta se naša starša spoznala, smo o tem pripovedovali drugim. Nazadnje smo ugotovili, da so bili naše mame in očetje ravno tako nerodni v teh stvareh, zmedeni ter obenem

neznansko smešni, kakor mi. Dve izmed pripovedovanj sta se začeli takole: »... moja mama in oče sta se spoznala na plesu. Med neko pesmijo sta spotaknila drug drugega in se zaletela ... to je bil začetek njune skupne poti...« in »Mojemu očetu so ukradli jakno iz jeansa, ki so bile takrat zelo popularne. Hotel je znoreti, ko je videl, da je ostal brez najdragocenejšega kosa obleke, saj potem ni bil več takšen frajer. Mama mu je pomagala iskati jakno in tako sta se spoznala ...« Najzanimivejše pa se mi je zdelo, ko smo zapisali, kako si predstavljamo, da bo izgledalo prvo srečanje z osebo, s katero se bomo poročili. Naša domišljija se je kar razplamtelala. Popoldne je bil čas za intenzivno čistilno akcijo. Niti v sanjah si nisem predstavljala, da znamo biti tudi mi tako dobre čistilke. Ob treh in pol smo se odpravili v stržiško cerkev, kjer smo skupaj s starši prisostvovali sveti maši.

Duhovni vikend nas je kot razred neizmerno povezal. Šele zdaj se res počutimo kot skupnost. V tem hitrem šolskem tempu in boju za ocene pač nismo našli dovolj časa drug za drugega. Ti dnevi pa so nam omogočili, da smo se lahko veliko družili, bolje spoznali ter med sabo postali pravi prijatelji. Nad duhovnim vikendom smo bili zelo navdušeni, zato smo se že zdaj odločili, da se poleti znova srečamo na »razrednih« duhovnih vajah.

Helena Uršič, 1.a

Intervju: Omar Naber

Omar Naber je uspel s pomočjo Bitke talentov, ki mu je odprla nove poti v življenju. Čeprav ga slava ni še povsem prevzela, se mi je zazdelo, da je njegova zasebnost kar dobro varovana. Potrebovala sem več tednov, da sem se dogovorila za intervju, ki sva ga opravila pred njegovim nastopom na Krasu. Potrebni pa je bilo MNOGO e-mailov in klicev ...

Kako so sprejeli tvojo zmago (Bitka talentov, Ema) prijatelji? Se je njihov odnos do tebe kaj spremenil?

Ne, sploh ne. Vsi so zelo veseli in niti enega ni ki bi rekel: »To pa ni dobro.« Dejstvo je, da je bilo to za mene nepričakovano, kot hladen tuš, ampak sem zelo zadovoljen.

Kaj ti predstavlja največjo oviro v sedanjem življenju?

Sedaj si me pa ujela. Kjer je volja, tam je pot, to je moj odgovor.

V svojih pesmih velikokrat govoriš, da sanjaš. Ali si velik sanjač?

Ja, seveda. Tudi to, kar se mi sedaj dogaja ... Velikokrat pomislim, da so to sanje.

Kje se vidiš v prihodnosti? Kakšni so tvoji načrti? So povezani z glasbo ali boš zaplaval tudi v kakšne druge vode?

Ne vem. O tem še nisem razmišljal, v vsakem primeru pa mislim, da se bom z glasbo ukvarjal celo življenje, če ne kot izvajalec, pa mogoče kot avtor, producent, aranžer ... Ni važno, le v glasbi bi rad ostal celo življenje.

Na kakšen način se po napornem dnevu najraje sprostiš?

Najraje poležavam v postelji.

V kakšnih oblačilih se najbolje počutiš?

V čim bolj skromnih.

Kje najraje preživljaš počtnice?

V Umagu, kjer imamo vikend.

Kam bi odšel, če bi bila omejitev nebo?

Živet bi šel v Barcelono.

Katere so tvoje osebne lastnosti, ki so ti všeč, na katere si ponosen?

Najbolj mi je všeč, da sem se z leti znebil treme. Nimam več nobenih predsodkov, zelo sem sproščen.

Kaj pa slabosti?

Včasih sem kratkih živcev in sem zelo lene narave.

Kaj najprej opaziš na človeku, ki ga spoznaš?

Stisk roke in nasmeh.

Življenjski moto?

Bodi, kar si.

Glede na to, da je tvoj oče z Jordanije, mama pa slovenka, kakšne vere si?

Sem kristjan.

Kaj bi sporočil našim bralcem?

V prihodnosti želim vsem bralkam in bralcem Isker veliko, veliko dobre glasbe.

Veronika Ožbot, 1.b

Vtisi ob smrti Janeza Pavla II

Ko je gospod rektor Slavko Rebec v petek po zvočniku povedal, da papež umira, me je pri srcu močno spreletelo. Takoj smo zanj molili.

V soboto zvečer smo doma gledali dokumentarno oddajo o zgodovini Cerkve. Ob novici, ki se je okrog 10h izpisala na ekranu, sem občutil, da je umrl nekdo, ki ga dobro poznam in ga imam rad. Bil sem žalosten, občutil pa sem hkrati tudi Božjo moč, ki bedi nad nami in nas kliče v svoj objem.

Ko je papež še umiral in se je o tem veliko govorilo, sem opazila, da se je ves svet povezal v molitvi zanj.

Ko pa je umrl, sem bila žalostna, saj smo izgubili človeka, ki ga bo težko nadomestiti. Upam, da bomo odslej vedno tako

povezani in mislim, da je bil to tudi papežev cilj: povezati svet. To mu je sedaj uspelo.

Zdi se mi, da ga doslej, kljub vsemu, kar je naredil, nisem znala dovolj ceniti. Bilo mi je samoumevno, da tako izpolnjuje svojo nalogo. Šele

ko ga ni več, sem se zavedla, kako velikega človeka smo izgubili.

Sprva nisem pretirano čutila izgube, ko pa sem razmišljala, da je bil ključni člen zadnjih desetletij, da je vstopil v mošejo, se pobotal z Judi,

navezal stik s Kitajci ..., me je presunilo – bil je pravi človek na pravem mestu, ob pravem času.

Všeč so mi njegova stališča do aktualnih vprašanj (splav, homoseksualne zveze) in njegova pokončna drža. Čeprav imajo prav ta stališča mnogi za zastarela, je eden izmed papežev, ki je Cerkev »vlekel« naprej z dokaj neobičajnimi, novimi prijemi.

Še posebej me je ganil posnetek njegovega govora, ko je bil na obisku v Sloveniji.

Občudoval sem tudi njegov pogum in vztrajnost v letih, ko ga je bolezen že močno prizadela.

Podprl nas je, ko smo se osamosvajali.

Človeku se je znal približati s svojo preprostostjo.

Živel je tisto, kar je pisal in govo-

ril.
Ni delal razlik med narodi.

Nikjer ni iskal samega sebe.
N e k a t e r i pravijo, da je bil konzervativen, jaz pa pravim, da je vedel, po čem človek hrepeni.

Zame se je vse začelo z njegovim obiskom v Postojni, ko sem se zavedla, da je Janez Pavel II. res velik človek za vse nas. Njegove besede: »Papež ma vas rad,« so me ponesle nekam daleč; ob njih sem začutila, da je papež res naslednik svetega Petra in njegova bližina je bila tako ... ne vem, kako bi opisala .. tako, kot bi bil Bog poleg mene.

Papež je bil človek, ki je res razumel in predvsem čutil ljudi, še posebej bolnike, ljudi, ki so trpeli.

Zdi se mi, kot da sem izgubila prijatelja.

Kljub temu, da sem bila še majhna, ko je bil Janez Pavel II. na višku svojega dela, in nisem razumela vseh njegovih nauk, mi bodo živi spomini nanj iz Postojne in Maribora za vedno ostali. Spomnim se, kako se je cela Postojna pripravljala na njegov prihod in kako ponosni smo bili. Do sedaj smo se vsako leto srečali

na njegov rojstni dan v cerkvi v Zalogu; velikokrat smo s prijatelji-cami plezale po križu, ki je postavljen v spomin na ta obisk.

V preteklih letih pa sem v njem videla predvsem človeka, ki bil je milijonom bolnih in starih – tudi moji noni – v veliko uteho, pomagal jim je premagovati bolezen in jim z močno voljo v šibkem telesu vlival upanje.

Ta teden želim preživeti v miru – brez raznih tako imenovanih »veselih obveznosti«. Zato sem šla včeraj rada k maši zanj zadnjo šolsko uro, da sem lahko v molitvi izrazila spoštovanje do njega.

Za en dan postali evropski poslanci

Nedelje, 8. maja 2005, se bo 30 dijakov Škofijske gimnazije Vipava spominjalo še precej časa. Ta dan je namreč v Strasbourgu svoja vrata odprl evropski parlament. Na srečanju »Euroscola« je gostil 500 mladih iz držav članic EU, med katerimi so bili tudi dijaki Škofijske gimnazije Vipava. Razprava je potekala pod vodstvom predsednika evropskega parlamenta, rdečo nit pa je predstavljalo vključevanje mladih v delovanje evropske skupnosti. Opiralo se

je na pet tem: Ustava za Evropo, Skupna obrambna politika, Evropa za mir v svetu, Mladi v službi miru ter Prihodnost Evrope.

Predstavitvi posameznih šol iz vsake države je sledil pozdrav Nobelovega nagrajenca za mir iz leta 1998, gospoda Johna Huma. Spregovoril je o svojih prizadevanjih za mir in edinost. Mladi so se kasneje razgovorili v skoraj vseh jezikih EU, z glasovanjem pa so pokazali, da imajo tudi sami svoja načela in trdno stojijo za svojim mnenjem. Zasedanju so se v avditoriju pridružili tudi nekateri evropski poslanci in stekel je pogovor o miru v svetu.

Ob koncu so prejeli nagrade najboljši v kvizu »Eurogame«, ki je

potekal v uvodnem delu srečanja. Vprašalno polo z vprašanji o Evropski uniji, postavljenimi v različnih evropskih jezikih, so morali rešiti štirje mladi različnih narodnosti. Možnosti za nova poznanstva torej ni manjkalo.

Mladi so dali vedeti, da so tudi sami del evropske skupnosti ter nase opozorili s svojimi provokativnimi mnenji.

Dan je sklenil obred izobešanja zastave Evropske unije pred stavbo evropskega parlamenta. Pred tem je tudi vsaka šola v dar dobila svojo zastavo unije. "Piko na i" je dodal simbolični spust balonov v barvah evropske zastave. Pomenljiv konec, ki je opozoril na cilj Evropske unije: svoboda vsakega, a hkrati edinost vseh.

Andreja Gregorič

Športno srečanje dijaških domov katoliških gimnazij

10.3.2005

»Fino, odpadli sta nam šesta in sedma ura ... Gremo na kosio, potem pa na avtobus!«

Ko smo čez dobre pol ure sedeli na avtobusu, vsi navdušeni v pričakovanju zanimivega popoldneva, smo govorili, da »bomo itak v vsem najslabši ...«. Pa ni bilo tako.

Po uri in desetih minutah vožnje smo za (dobesedno) devetimi gorami in desetimi vodami končno zagledali majhno vasico, katere več kot polovico je zasedalo veliko belo-rdeče poslopje – Gimnazija Želimlje in Dijaški dom Janeza Boska.

Nekateri izmed naših nogometašov so, kot tipični Primorci, takoj pohiteli na snežni boj na zasneženo igrišče, in poznana dekleta, ki so nas vodila do garderob, so kmalu pripomnila: »A, tistile so pa vaši, ne?«

Počasi, po preoblačenju in ogrevanju, se je začelo. Ker imajo dame prednost, je bilo najprej na vrsti nekaj dobro odigranih setov odbojke; zmagala so dekleta Škofijske klasične gimnazije Šentvid, naša dekleta pa so bila tretja. Ko je bila mreža, prej postavljena čez celotno sredino telovadnice, pospravljena, so se začele tekme v nogometu. Tu moramo priznati, da je bila naša ekipa daleč najboljša in najbolj uigrana, a smo pristali na drugem mestu zaradi zmage šentviške nogometne ekipe nad želimeljsko., kjer je ljubljanski pobič v dresu s številko osem tresel (z zadetimi goli) mrežo nasprotnikov, kot bi metal

kamenčke v vodo. Medtem ko se je v dvorani, veliki za tretjino naše (s tem mislim seveda na telovadnico), potilo šest ekip, so se v prostoru nad želimeljsko telovadnico in v pogovorni sobi odvijali dvoboji v namiznem tenisu (pink-ponku) in pa šahu. Vse ekipe – po dve dekleti in po dva fanta za pink-ponk in po tri dekleta in trije fantje za šah – so se dobro odrezale; naši so pristali: dekleta na 3.mestu v pink-ponku in na 2.v šahu, pri fantih pa je bil rezultat obraten.

Skoraj vse igre namiznega tenisa in šaha so se končale, ko je telovadnica spet spremenila videz; gole so zaprli, spustili so se koši in na dvoranski parket so počasi kaplali dvometraši, da bi se pomerili v košarki. Tu so naši fantje končno dosegli željeni rezultat. Po dveh brezhibno odigranih tekmah so se prebili na prvo mesto.

Za utujene športnike je bila po končanih tekmah organizirana večerja, ob kateri je g.Peter podeljeval priznanja in pokale. Okrog enaindvajsete pa smo, nekateri bolj drugi pa malo manj veseli Vipavci, odšli na avtobus in na poti domov v utrujenih rokah in skozi zaspane oči opazovali svetleči se pokal in šest priznanj, ki si jih (še vedno) lahko ogledate v našem DD, kamor smo jih, težko prislužene prinesli.

Andreja

Kristjan Budihna

Mnogi poznate Kristjana Budihna kot uspešnega dijaka 2.letnika in člana šolske nogometne ekipe. Le nekateri pa ga poznamo kot zelo uspešnega šahista.

Torej, zakaj si se odločil, da bo šah tvoj hobi? Zakaj ti je všeč?

Za šah sem se odločil, ker se mi to zdi zelo zanimiva igra, v kateri je treba kar malce pomigati z možgani in je v njej nešteto možnosti za razmišljanje. Zanimiv je tudi, ker lahko že ena sama poteza odloča o izidu igre in moraš zato biti zbran od začetka do konca partije.

Kdaj si začel z igranjem kraljevske igre?

Z igranjem šaha sem začel s šestimi leti. Malce bolj "profesionalno" pa z devetimi leti.

Kaj ti šah pomeni?

Šah mi pomeni predvsem sprostitve v prostem času, pa tudi takrat, ko sem slabe volje. lahko bi rekel, da je šah moj prijatelj.

Si včlanjen v kakšen klub, redno

tekmuješ?

Da, včlanjen sem v Šahovski klub Nova Gorica in se redno udeležujem tekmovanj.

S čim si pomagaš pri raziskovanju, učenju šaha?

Pomagam si s šahovskimi knjigami, ter z igranjem šaha preko interneta. V največjo pomoč pa mi je šahovski program Chessbase, ki je izjemen in vsebuje 4 milijone partij.

Kateri so tvoji najboljši uspehi?

Moj največji uspeh je gotovo ta, da je ekipa Nove Gorice, katere član sem bil, štirikrat zapored, osvojila naslov državnih

porvakov v počasnem šahu, ter da sem na vseh teh prvenstvih osvojil medaljo za najboljši dosežek na svoji deski. V počasnem šahu sem dober rezultat dosegel tudi letos, ko sem posamično osvojil 4.mesto na državnem prvenstvu in se mi je za las izmuznila možnost sodelovanja na svetovnem prvenstvu. V hitropoteznem šahu pa je največji uspeh prvo mesto na letošnjem

državnem prvenstvu v paru z veliko naporov. Matjažem Loviščkom.

Prenašaš znanje tudi na mlajše vrstnike?

Da, saj poučujem šah na OŠ Dornberk in moram reči, da mi kar dobro uspeva.

Misliš, da je šah kot igra dovolj poznan; zanimanje zanj narašča ali upada?

Mislim, da zanimanje narašča, saj je po odprtih turnirjih vedno več igralcev, pa tudi gledalcev, ki spremljajo dogajanje.

Ali lahko šah uvrstimo med športe, kaj misliš o tem?

Mislim, da je tudi šah šport, saj moraš biti izjemno pripravljen, tako psihično kot fizično, saj partija lahko traja tudi 6 ur in prinaša

Ti je vseč kakšna posebna misel o šahu, morda izjava katerega šahista?

Všeč mi je misel srbskega vele-mojstra Svetozarja Gligoviča, ki je rekel: "Igram protiv figura!", s katero je izjavil, da ne smemo podcenjevati nikogar, pa čeprav je še tako slab šahist.

**Lea Pulec in
Kristjan Budihna**

Ali poznamo veliko noč

Večkrat se nam na določeno temo, zlasti kar se cerkvenih praznikov tiče, pojavijo mnoga vprašanja, dileme in dvomi. Takrat ne vemo, na koga ali kaj se obrniti, da bi nam vse to razjasnil. Gospod rektor, Slavko Rebec, je zagotovo prava smer-nica pri odgovarjanju na takšna in drugačna vprašanja.

***1. Zakaj pravimo dnevom ob ve-
liki noči velikonočno tridnevje,
če pa gre za štiri dni, od četrтка,
dol nedelje?***

Natančen izraz za dni pred veliko nočjo je sveto ali veliko tridnevje in se nanaša na četrtek, petek in soboto. Pravzaprav ima cel teden pred veliko nočjo ime »veliki teden«. Gre pač za čisto poseben teden, v katerem se kristjani spominjamo velikih dogodkov iz zgodovine odrešenja, ki so ključni za vero. Res pa je, da so bolj izpostavljeni zadnji dnevi tedna, ki imajo vsak svojo posebno spominsko vsebino.

2. Kakšna pa je vsebina teh treh dni?

Na veliki četrtek se spominjamo Jezusove slovesne velikonočne večerje z njegovimi učenci. Ker je bil to njegov zadnji obed z učenci, mu rečemo zadnja večerja. To večerjo je Jezus praznoval na tak

način, kot so Judje takrat imeli običaj praznovati svojo velikonočno večerjo. Spomin na to večerjo se po naših cerkvah praznuje s sveto mašo.

Po evangelijski pripovedi je Jezus po tej večerji odšel na Oljsko goro, kjer so ga vojaki aretirali. Tega se po cerkvah spominjamo z molitvami, ki ponekod trajajo tudi celo noč.

***3. Zakaj rečemo, da je Jezus
vstal od mrtvih tretji dan, če pa
je od petka do nedelje samo dva
dni?***

To je zelo odvisno od štetja. Če bi šteli ure, potem res ne gre za tri dni. Če pa štejemo dneve, ki so bili v igri, dejansko pridemo do treh dni: petek, ko je Jezus umrl, sobota, ko leži v grobu in nedelja, ko vstane od mrtvih. Da je tako štetje pravzaprav logično, nam pomaga razumeti preprost primer. Recimo, da se odpravim na turistično potovanje. Na pot odidemo v sredo okoli poldneva, domov pa se vrnemo v petek opoldne. V reklami za tako potovanje bi zagotovo pisalo, da gre za tridnevno potovanje, čeprav bi na poti bili le nekaj več kot 48 ur.

***4. Kakšna je simbolika
velikonočnih jedi?***

Omejil se bom le na tiste jedi, ki

so najbolj splošne, čeprav v posameznih krajih v košaro z blagoslovljenimi jedli polagajo še druga jedila, ki so tipična ta določeno okolje.

Kruh, ponavadi boljše pripravljen kot običajno, nas spominja na sveto hostijo, na posvečeni kruh. Je pa tudi spomin na Jezusa, ki v evangeliju pravi, da je kruh življenja.

Meso, običajno zelo dober kos mesa, je spomin na velikonočno jagnje, ki so ga pri velikonočni večerji jedli Izraelci. Za kristjane je Jezus tako velikonočno jagnje.

Pirhi (s tem mislim na rdeče obarvana jajca) ponazarjajo kaplje Jezusove krvi. Hkrati pa je jajce samo prispodoba zaprtega groba, iz katerega je prišel Jezus. Tudi iz jajčne lupine ob določenih pogojih lahko pride piščanček – življenje.

Hren zelo peče, če ga jemo sveže naribanega. Spominja na grenka zelišča, ki so jih pri velikonočni večerji jedli Izraelci. Korenina hrena pa ima korenasto obliko in spominja na žeblje, s katerimi je bil Jezus pribit na križ.

5. Kam in kako daleč sega začetek praznovanja velike noči?

Dobesedni in kratek odgovor na to vprašanje bi lahko bil: v Jeruzalem, približno okrog leta 33 po Kristusu. Dejansko je velika noč najstarejši in najbolj pomemben praznik kristjanov, ki se praznuje od samega dogodka naprej. Vsak prvi dan tedna (se pravi dan po so-

boti) so Jezusovi učenci praznovali spomin na njegovo vstajenje. Vsako leto enkrat, na obletnico, pa je to praznovanje postalo še posebej slovesno. Prvi kristjani so ga praznovali v povezavi z judovskim praznikom pasho. Že od 2. stoletja dalje pa je krščansko praznovanje velike noči vedno bolj dobivalo lastno obliko.

6. Zakaj ime velika noč?

Takega vprašanja pa si še nikoli nisem zastavil! Kakšne natančne razlage glede imena tega praznika na poznam. Dejstvo je, da se v različnih jezikih imenuje zelo različno. Velikokrat se veže na Judovski izraz »pasha«, ki označuje judovsko veliko noč.

Sam si mislim takole. Noč, v kateri je Jezus vstal od mrtvih, je nekaj posebnega, je sveta, je velika. Zgodilo se je pač nekaj velikega.

Da bi lahko našel odgovor na to vprašanje, sem malo pobrskal po knjigah, kakšne uporabne razlage pa nisem našel.

7. Od kod izvira praznovanje velike noči na nedeljo po prvi polni pomladanski luni?

To je povezano z judovskim izročilom praznovanja pashe, ki se praznuje 14. nizana. Če to »prevedemo« v naše mesece, potem bi rekli, da je enkrat proti koncu marca ali v začetku aprila. Približno do konca 2. stoletja so tudi kristjani praznovali svojo noč

takrat, se pravi 15. nizana. Kasneje, ko judovski koledar ni bil več toliko v uporabi, pa je prišlo do usklajevanja datumov praznikov z drugimi koledarji. Pomladanski čas velike noči se je povezal še z dejstvom, da se je v judovskem koledarju mesec vedno začel z mlajem, se pravi s polno luno. Mlaj je bil za Jude rojstvo novega meseca in spomin, da je Bog ustvaril urejen svet. Mirno lahko rečemo, da je z Jezusovim vstajenjem rojena povsem nova doba in da je od takrat svet povsem drugače urejen kot je bil prej. Se pravi, da je taka določitev časa za veliko noč kar dobra.

8. Običajno rečemo, da postni čas traja 40 dni. Če pa preštejemo vse dni od pepelnice do velike noči, jih je več. Kako to? Kako dolg je dejansko postni čas?

Dejansko je od pepelnice do velike noči 47 dni, če štejemo tudi oba omenjena. Če pa od tega odštejemo 7 nedelj, ki so vmes, dobimo točno 40 dni. Post je dejansko dolg 40 dni. V tem času pa so nedelje izvzete. Čeprav jih imenujemo postne nedelje, se ne štejejo za postni dan v strogem pomenu te besede. Tudi iz tega lahko zaslutimo, kako velik pomen je v krščanskem izročilu pripisan nedelji, ki ji včasih rečemo tudi 'mala velika noč'.

9. Zakaj je post povezan ravno z vzdrževanjem od mesa? Ali to velja tudi za belo meso?

Post je čas, v katerem se človek prostovoljno odpove nekaterim dobrinam. Kadar gre za vernega človeka, lahko rečemo, da je post zanj verska vaja, s katero skuša utrditi samega sebe. Pri postu gre za nekakšno očiščenje telesa in duha. O tem danes ljudje veliko govorijo tudi v povezavi s splošnim zdravjem človeka.

Bistvo krščanskega posta torej ni v odpovedi jedi in pijači, pač pa v premagovanju samega sebe. Jedi, pijača, druge dobrine (danes npr. tudi gledanje TV ali uporaba računalnika) in odpoved zabavi so kot nekakšni »pripomočki« za izvajanje posta.

Meso je posebej izpostavljeno zaradi navezovanja na judovsko tradicijo, v kateri je bilo uživanje toplokrvnih živali posebej natančno predpisano. To je povezano s prepričanjem, da je v krvi »skrito« življenje, gospodar življenja pa je Bog. V krščanskem postu pa se posebna pozornost posveča mesu toplokrvnih živali v povezavi s simboli, ki ponazarjajo Jezusovo daritev na križu. Pravimo, da je bil darovan kot jagnje (kar spet izhaja iz Stare zaveze).

Odločilna torej ni barva mesa, pač pa njegova »krvavost«. Pri zdržku od mesa ni dovoljeno uživanje mesa toplokrvnih živali.

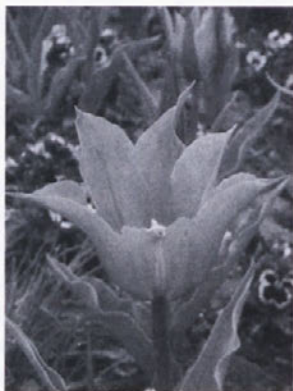
Pogovarjala se je Andreja Gregorič

Sodobna pravljica

Živel je fantek z imenom Darko, ki je bival v visoki hiši s teraso na vrhu.

Bilo je zgodnje pomladno jutro; ptice so se že prebudile in vesele čebljale, toplo sonce pa se je s svojimi nežnimi žarki grelo vso zemljo. Darko je vedel, da je pomlad čas, ko se znova začne prebujati novo življenje na terasi njegove visoke hiše, kjer je imel svoj mali vrtiček. In vedel je, da se ob tem času začnejo prebujati cvetlice, med njimi pa tudi njegova najljubša – tulipan. To jutro ga je zgrabila močna želja, da bi spet videl svojega malega prijatelja, s katerim si je krajšal čas od pomladi vse do pozne jeseni, ko je napočil čas zimskega spanja.

Ves neučakan je Darko stekel na hodnik in tekkel po stopnicah navzgor, vse višje in višje, do terase, kjer ga je že od daleč pozdravljala rdeča glavica njegovega prijateljčka. Počasi in previdno se mu je približeval, kot bi pazil, da ga ne bi zbudil iz spanca. V trenutku pa so mu v misli šinile besede: »Pridi bliže, prijatelj ...« Tedaj je vedel, da mu to govori tulipan, ki ne spi, temveč ga opazuje, že od kar je skozi vrata planil na teraso. Stopil je bliže in pozorno gledal. Spet je slišal glas v mislih: »Kako si,

Darko? Pričakoval sem te. Pravzaprav sem komaj čakal, da me spet obiščeš ...» Darko se mu je nasmešnil in mu odvrnil: »Tudi jaz sem komaj čakal, da spet spregovoriva in si izmenjava kakšno besedo.« »Le daj, prijatelj,« je začel tulipan, »sedi poleg mene in mi povej, kaj vse se je zgodilo v tem času, ko sem spal ...« Darko je sedel poleg Lipka (tako je pač imenoval svoj tulipan) in mu začel pripovedovati o tem in onem, o vsem, kar je doživel. Tako sta sedela skupaj pozno v noč in se pogovarjala. Tedaj pa je Darko vzk-

liknil: »Lipko, tega ti pa ne smem pozabiti povedati!« Tulipan se je kar zdrznil od presenečaja, vendar se je kmalu zbral in ga vprašal, kaj mu je skoraj pozabil povedati. Darko pa je začel: »Veš, nekaj ti moram priznati. Morda si se kdaj vprašal, kako to, da te sploh razumem. Jaz sem vendar človek, ti pa cvetlica. Ne morem več molčati o tem, zato ti bom povedal.« Lipko je bil čisto pri miru, ko ga je Darko pogledal in pozorno poslušal, kaj mu ima Darko povedati. »Veš,« je začel deček, »jaz nisem bil vedno Darko. Jaz sem bil nekoč cvetlica. Da, cvetlica sem bil. In to ne kakršna koli, ampak prav tulipan. O da, bil sem tulipan.« Ob tem se je

deček zazrl v nebo, ki je bilo sedaj že posuto z zvezdami. Lipko ga je začudeno vprašal, kako je mogoče, da je sedaj človek. Darko pa mu je odvrnil, da je nekega večera, ravno tako kot je sedaj, sedel na tej terasi in zrl v zvezdnato nebo. Opazil je utrinek in si ob tem zaželel postati nekaj takega, da bi lahko videl več sveta. In ko se je zjutraj prebudil, ni bil več tulipan. Vendar je Lipku priznal, da močno želi spet postati tulipan. Takrat je bil preveč osamljen, ker ni imel nobenega prijatelja. Sklonil je glavo in drobna solza je kanila na list rdečega tulipana, ki je poslušal Darkovo zgodbo. Darko se je zopet zazrl v nebo in tedaj se je zgodilo nekaj lepega. Zvezda se je utrnila visoko nad njima in deček je vztrepetal. Stisnil je pesti in zamižal. Zaželel si je postati tisto, kar je nekoč bil. V hipu se je dečku zavrtelo v glavi, ni več videl zvezd, ni več videl ničesar okrog sebe. Bilo mu je, kot

da se je pogreznil v globok spanec in se še dolgo ne bo prebudil. Tulipanu, ki je bil ob dečku, je posatlo jasno, kaj se je zgodilo.

Naslednje jutro je toplo sonce prebudilo dečka, ki zdaj ni bil več deček. Želja se mu je uresnila in spet je postal bel tulipan. Od veselja je Darko hotel zavrsikati, vendar ni imel več glasu. Ko se je ozrl okrog sebe, je ob sebi zagledal svojega prijatelja in čutil zadovoljstvo. Svet je bil spet tak, kot ga je prej poznal.

Tako sta prijatelja, rdeč in bel tulipan, rasla drug poleg drugega, stegovala svoja stebelca in svoje liste proti nebu in se nastavljal soncu. Bel tulipan si nikoli več ni želel postati nekaj drugega ali nekdo drug. Imel je prijatelja in to je bilo vse, kar si je vedno tako močno želel.

Andreja Kraigher, 4. c

Odpuščanje

Za vzpostavitev dobrega odnosa je vedno potrebno odpuščanje. Kdor ni pripravljen odpuščati, je boljše zanj, da živi sam. Vsi ljudje delamo napake. Vemo, da je nekaj narobe, a je včasih ravno to, da je stvar tvegana in neprimerna tisto, kar nas k njej privlači. Le če smo pripravljeni odpuščati, lahko druge ljudi sprejememo kot prave prijatelje.

Velikokrat sem v dvomu, če bi komu oprostila ali ne. Kako naj vem, če mu je res žal? Kako naj mu verjamem, ko je že tolikokrat ponovil isto napako.

Pri skavtih imam v vodu (v skupini, ki jo vodim) punco, ki je zelo nezanesljiva. Le redkokdaj naredi tisto, kar ji naročim. Enkrat smo, tako kot vsak dan na taboru, kuhale kosilo. Rekla sem ji, naj skrbi

za ogenj. Ogenj je že gorel. Njena edina naloga je bila, da od časa so časa pristavi kakšno poleno. Čez tri minute je ogenj ugasnil. Jaz bi jo najraje zmlela, ker vedno kaj ušpiči. Se kar zaklepeta in pozabi na svojo zadolžitev.

Večkrat sem na koga jezna, zelo jezna. Jezna sem na šolo, na svet, še največkrat pa sama nase. Rada bi bila vedno vesela in razveseljevala druge, rada bi imela dobre ocene in rada bi vedno delala prav. Včasih si želim, da bi se kak dan ponovil, da bi se zjutraj zbudila in popravila vse storjene napake, a tega žal ne morem. Ugotovila sem, da je največ, kar lahko storim, da odpustim sebi in drugim. Ko sem jezna, navadno pomislim na starše. Lani sem se z mamo velikokrat prepirala. Dobro sem vedela, da ima ona prav, a nisem popustila. Najini prepiri so se vedno končali enako. Vsaka se je zaprla v svojo sobo. Jaz sem se navadno vedno zjokala. Čez nekaj časa, ko sem končno zbrala korajžo, sem stopila k mami in se ji opravičila.

Mama me je stisnila k sebi in mi povedala, da me ima rada. Takrat sem vsakokrat začutila, kaj pomeni odpuščanje. Če mi mama enkrat samkrat ne bi odpustila, bi se moje življenje porušilo.

Sedaj razumem, kako pomembno je odpuščanje. Ko nekomu oprostiš, mu daš priložnost, da se poboljša. Lažje je stopiti ponovno na pravo pot, če veš, da ti nekdo zaupa.

Bog ni ustvaril nebes zato, da bi bila prazna. Pripravljen je oprostiti vsakemu, ki se svojih grehov pokesa. Nikoli nas ne sme biti sram prositi odpuščanja. To je naša rešitev. Greh je kot utež, ki jo imamo priklenjeno na nogi in nas vleče na dno morja. Ko prosimo odpuščanja, se veriga, ki veže utež na našo nogo, pretrga. Utež se potopi na dno, mi pa splavamo na vrh in zagledamo svetlobo. Ponovno zadihamo.

Urška Primožič, 1.a

Odpuščanje

Kaj mi pomeni odpuščanje? Kolikokrat sem si že postavila to vprašanje. Odločala sem se med več odgovori, na koncu pa sem ugotovila, da je to najlepši izraz ljubezni. Odpustiti nekomu, ki te ima rad, slabo dejanje pozabiti, zato da bi se oba počutila bolje, to

se mi zdi največ, česar je človeško bitje zmožno.

Vsakdo pozna kako družino, katere člani so se na smrt sprli do take mere, da med seboj ne govorijo. Ko med osebami pride do takega trenja, težko rečemo, da so se te osebe sploh kdaj imele rade, da

jih je vezala ljubezen. Po mojem mnenju namreč nobena napaka ne more biti tako huda, da bi popolnoma zrahljala vez ljubezni. Hkrati pa te osebe ne čutijo ljubezni niti do samih sebe, saj ni druge razlage za njihovo ravnanje, kot ta, da si te osebe želijo biti trpinčene. Neodpuščanje in to, da tebi ni odpuščeno, je najhujša možna

muka za človeško dušo.

Zato je najbolj pametno, da poskušamo storiti čimmanj slabega ljudem okoli nas, če pa to že naredimo, je prav, da se kesamo in da seveda v nasprotnem primeru tudi drugim odpustimo.

Ana Trobec, 1.a

VITOMIL ZUPAN: Menuet za kitaro (interpretacija odlomka)

Vojna človeka spremeni. Grozote, ki jih človek vidi, doživi, vsakdanja srečanja s smrtjo in nenehen strah vplivata na človekovo zdravje in – kar je bolj pomembno – na njegovo psiho. Ljudje z izkustvom vojne so drugačni. Vojna namreč postavlja človeka v ekstremne situacije in človek v njih reagira drugače kot sicer. Ko se vojak znajde sredi vojne vihre, sredi hajke, je pomembno le preživetje in vse ostale funkcije v telesu otopijo. Nič več ne razmišlja, le še teče. Teče in lovi življenje. »Vse se ustavi, vse se meša v peklenskem hrupu, ki gluši, da je videti gibe, korake, skoke ljudi kakor brez šuma, kakor bi se vse dogajalo pod vodo.« Če bi hajko opazovali z varne razdalje, bi nas »peklenski hrup« skoraj oglušil, v vojakovi glavi pa je tišina.

To nasprotje med zunanjim hrupom in notranjo tišino je Vitomil Zupan izrazil tudi v tem odlomku,

ko opisuje hajko. Oblikovno in tudi vsebinsko bi odlomek lahko razdelil na tri dele. V prvem delu, v prvem odstavku Berk opiše zunanjo zmedo, zunanji hrup. Tako sliko bi o hajki dobili zunanji opazovalec. Ta del se bere kot drama; veliko je retoričnih vprašanj: »V levi – to so pa čisto drugačne postave?«, za stopnjevanje napetosti poskrbi tudi z vzklikom – »To niso naši!« in z natančnim opisom gibanja vojakov. Ta del je izrazito dramatičen, zato bi ga naslovila »Akcija«. A že v tem delu zaslutimo prehod na drugi del, ko Berk opiše vojakovo doživljanje tega hrupa: » ... kakor bi se vse dogajalo pod vodo.« To deluje v nasprotju s prejšnjim opisom dogajanja in umiri situacijo. Pripravi jo na naslednji odstavek. Ta opisuje vojaka, Berka in njegovo doživljanje. Ker med hajko ni časa za razmišljanje, je v tem delu podano kasnejše Berkovo

razmišljanje o dogodkih med hajko, njegovo spomini. Ta del bi nasloвила »Reakcija«, ker opisuje vojaka, njegovo reakcijo na ekstremno situacijo. Pripoveduje Berk v prvi osebi. Postavlja si retorična vprašanja, tu imamo tudi vzklik – »Črto čez odpor!«, sicer pa je ta del bolj lirsko-epski. Uporabljene so primere, poosebitve – » ... megljena žalost te zavija ...«, okrasni pridevki, metafore in nasploh poetičen slog pisanja – » ... postala sva nekaj drugega, morda podobnega dvema kapljicama, ki se bližata – in v nekem trenutku zatrepetala in seskočila v eno kapljico.« Tretji del opisuje konec hajke, vsaj zanju. Uspelo jima je pobegniti in prav začetimo lahko vojakovo mirnost in kako si je oddahnil, ker je boja konec. Ta del bi nasloвила »Končna slika«. Tudi ta del vsebuje lirične prvine. Vsi trije deli tvorijo celoto, hajko. Najpomembnejši pa je osrednji del.

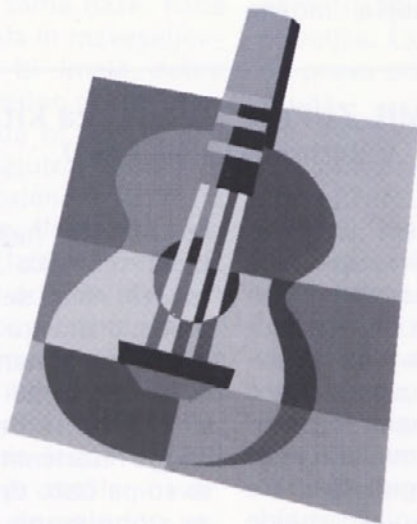
Spominjam se, kako sem se nekoč ob gledanju nekeha vojnega filma vprašala, kaj neki roji vojakom po glavi, na kaj mislijo med bojem. V tem odlomku in še v številnih dru-

gih odlomkih iz knjige ugotovimo, da zavestno vojak ne razmišlja o ničemer, obstajajo le podzavestni vtisi, ki jih Berk, ki je že tako izredno razmišljujoč in filozofsko naravnan kasneje premleva v sebi in ugotavlja vzroke in posledice za dogajanje. Kot je ugotovil kasneje, sta se med to hajko z Antonom

zelo zblížala. Ne ve točno, kaj je bil vzrok temu – »Povedati, kaj naju je v tistem dolgokratkem, nedoločljivem času vezalo drugega na drugega – bi bilo nemogoče.« Ali je bil to pozitiven nagon? Želja po tem, da ju ne bi ujeli živa? Je Anton v njem videl rešitev? Morda. A Berk sluti, da je tu nekaj več, saj preživetveni nagon naredi iz

človeka individualista, egoista, ki mu tega ne smemo zameriti, on pa je čutil potrebo po tem, da ostane skupaj z Antonom.

Ko sta se z Antonom prvič srečala, sta se – ne sicer takoj – hitro ujela. In to tako, kot bi bila duši dvojčici – pogovarjala sta se preko misli in dobila sta občutek, kot da se poznata že celo življenje. In ta občutek jima je zelo veliko pomenil, postala sta najboljša prijatelja. Anton je bil edini, ki je Berka popolnoma razumel in obratno.

Zato se tudi Berk v tem odlomku spomni misli, ki ga je spreletela med hajko: »ni ga več, a on mora biti z menoj, saj sem sicer čisto sam na svetu.« Med njima je globoka prijateljska ljubezen, njuni duši sta postali eno – »seskočili sta v eno kapljico.«

Pregovor, da prijatelja človek spozna v nesreči, torej res drži. Berk sam prizna, da mu je bil Anton v malo breme, a pomagal mu je vseeno. Poleg prijateljstva se Berk med hajko sreča še z enim čustvom, ki ga doživlja do sovražnika. Sovražnik postane zelena postava, zelena prikazen. »..., ko ni več strahu pred kroglo, ko čepi v ozadju zavesti neka mrzka groza pred prijemom rok tistih zelenih postav, prikazni, ki sploh niso ljudje, pošasti drviyo nekam po svojih potih, in jih ni mogoče sovražiti;« Ko človek ve, da ima le eno možnost, da preživi, pozabi na sovrašтво, saj vidi le še pot; osvobodi se vseh bremen, osvobodi se tudi sovrašтва. Berk to primerja s tem, da tudi drevesa, ki pada proti tebi, ne sovražiš, ne moreš ga. Kako zelo nepomembno breme je torej sovrašтво! Na prijatelja je mislil, želel mu je pomagati, na sovrašтво je pa popolnoma pozabil. Je torej človek globoko v sebi vendarle dober? Velja poleg misli »V vinu je resnica« tudi »v ekstremni situaciji je resnica«? Če velja – zakaj je toliko gorja na tem svetu? Res tolikokrat lažemo sami sebi in »se delamo« hudobne, čeprav smo v

svojem srcu dobri?

Znova se je pokazalo, da videz vara. Prvo presenečenje je vojakova »praznost«, mirnost med hajko, sledi logično sklepanje, da se v vojaku nič ne dogaja; in tu se odkrije še zadnje presenečenje – da to sploh ni res. Človekova podzavest deluje najizraziteje v takih situacijah, kjer se zdi, da se v notranjosti nič ne dogaja. In ravno takrat, ko človek nima časa premisliti, ali se mu nekaj splača ali ne, kaj bodo drugi rekli ipd., se razkrije njegova resničnost. Tako kot pijani ljudje pozabijo na to, kaj si bo kdo mislil in človeku, ki jim ni všeč to odkrito povejo, tudi vojak med hajko ne bo počel nečesa, kar sicer, po dolgem premisleku, morda bi.

Ta ugotovitev pa sproži plaz novih vprašanj in popolnoma druga razmišljanja.

Andreja Kerševan, 4.c

Moj prijatelj je drugačen

Moj prijatelj je drugačen od vseh drugih ljudi, ki jih poznam. Težko bi ga spoznali v množici ljudi, saj njegov videz ni nič posebnega, njegovo obnašanje pa ni vpadljivo. Pa vendar se zdi, kot da ne bi krožil po Zemljini orbiti. Kot da bi živel na svojem planetu in od časa do časa prišel na obisk na Zemljo. Zdi se, da ga ne zanimajo stvari, ki zanimajo večino njegovih sozemljanov. Zato se pogovorov najinih znancev ne udeležuje prav pogosto. Raje se pogovarja sam s seboj, kot sam pravi. To pomeni, da se zapre v svojo sobo in se prepusti razmišljanju. Že dolgo ga poznam, zato vem, da ga takrat ne smem motiti. Čeprav sem včasih malce nevoščljiva in si želim, da bi ta čas raje preživel z menoj.

»Zakaj zapravljaš čas s seboj, ko pa je okrog tebe toliko zanimivih ljudi?« sem ga že večkrat vprašala. »Čemu prijateljuješ sam s seboj, ozri se okrog sebe in potopi se v množico ljudi, ki te obdaja! Ne bo ti treba po nepotrebem zapravljati teh dolgih in osamljenih ur!«

Vedno se mi je nasmešnil in mi posmehljivo odgovoril: »Če se potopim med vse te ljudi in jim postanem podoben, bom v njih odkril samega sebe, kajne?« Nato je z bolj umirjenim tonom nadaljeval: »Nočem se utopiti v množici ljudi okrog sebe. Ne želim postati tak

kot oni. V samoti se še zdaleč ne počutim osamljenega. Ko pa je okrog mene veliko ljudi, sem včasih čisto sam.«

Nekoč sem ga v navalu jeze vprašala, zakaj je tako zaljubljen vase. Zakaj tako uživa v svoji lastni družbi. Si mar misli, da je vreden več kot mi, navadni ljudje, če nismo vredni njegove družbe? Obtožujoče besede so kar bruhale iz mene in obmolknila sem, ko sem opazila, da se v njegovih očeh nabirajo solze.

Po nekaj trenutkih tišine je spregovoril: »Oprosti, če sem te kdaj pustil na cedilu. Če sem te kdaj užalil, če sem pozabil nate. Oprosti, če te kdaj nisem objel, ko si me potrebovala in če ti kdaj nisem odgovoril, ko si me klicala.« Nato je tudi on obmolknil. Takrat pa so meni v oči privrele solze. Saj me res ni nikoli užalil, nikoli ni pozabil name, vedno mi je odgovoril in vedno me je objel, ko sem potrebovala njegov objem. Obtožila sem ga tega, da želi nekaj časa preživeti s seboj. Zato ker mu zavidam, da je tako zadovoljen s sabo, da si ne očitata in da se ne samopomiluje. Jaz pa večino časa preživim v razmišljanju, kako ubogo in nebolgljeno bitje sem.

Ko je opazil, da se zavedam, kako nesmiselne so bile moje besede, je

nadaljeval, kot da se ne bi nič zgodilo. Povedal mi je nekaj dragocenege: »Pravijo, da drugih ne moreš imeti rad, če nimaš rad sebe. Prav imajo. Ljubezen je čudovita umetnost dajanja in sprejemanja. Ne morem dajati, če hkrati tudi ne sprejemam. Če pa bi ne ljubil sebe, ne bi znal, niti hotel sprejemati. Ne bi se znal sprejeti takega, kot sem. Postavil bi se bodisi niže bodisi više od mesta, ki mi je namenjeno. Ti si sebe postavila na mesto, ki je nižje od tistega, ki ti pripada. Meniš, da so vsi ljudje lepši, boljši in srečnejši od tebe. Da si zadnja med zadnjimi in najslabša med najslabšimi. Smiliš se sama sebi, pa si prepričana, da si ne moreš pomagati. Na drugi strani pa obstaja mnogo ljudi, ki se postavljajo više od drugih. Na svet okrog sebe gledajo zviška in nikoli ne priznajo svojih napak. Gotovo poznaš veliko takih ljudi. Jaz pa nočem po nobeni izmed teh dveh poti. Izbral sem tretjo, najtežjo. Sprejem sem samega sebe takega, kot sem.«

To me je zadelo kot strela z jasnega. Kako prav je imel. O sebi sem vedno razmišljala kot o človeku, ki mu gre vse v življenju narobe in živi ob napačnem času na napačnem kraju. Če sem kdaj doživela kak uspeh, sem ga sprejela ravnodušno in si prigovarjala, da je to samo srečno naključje. Pravzaprav sem se tudi na neuspehe vedno odzivala precej ravnodušno. Ponižno sem sprejemala udarec za udarcem in

si govorila: »Taka pač sem.«

Verjetno je uganil, kam teče tok mojih misli. Vprašal me je: »Pa ti, se trudiš sprejeti se, tako kot si?«

»Seveda,« sem odgovorila. »Od časa do časa še obupujem nad seboj, vendar pa sem se naučila, da moram sprejeti svoje napake ...«

»Ne!« me je prekinil. »Sprejeti sebe ne pomeni slepo vdati se v usodo. Če hočeš sprejeti samo sebe, se moraš zavedati svojih dobrih lastnosti in svojih napak, nato pa se odločiti, da se boš spremenila.«

Postalo me je sram. Nenadoma sem razumela, zakaj je njegova pot tako težka. Jaz sem ob vsaki oviri, ki mi je prišla na pot, skomignila z rameni in rekla: »Tako pač je. Taka pač sem.« On pa je, nasprotno, vsakič dejal: »Tako je, a jaz se lahko spremenim.« In razumela sem, da se lahko sprejme takega, kot je, saj se nenehno spreminja.

Pogledal me je v oči in se mi nasmešnil, saj je videl, da me je spremenil. Tudi jaz, njegova prijateljica, sem postala drugačna.

Tina Ilc

SHAKESPEARE: Romeo in Julija

Shakespearova zgodba o Romeu in Juliji se mi za razliko od drugih ni vtisnila v spomin, ampak globoko v srce. Tema zgodbe me je silila k razmišljanju. Sovraštvo vodi v smrt, ljubezen pa v življenje. Je to res? Iz knjige lahko razberemo tudi obratno. Vseeno mislim, da je Shakespeare za vzrok smrti označil sovraštvo med uglednima družinama Monteg in Capulet.

Včasih je težko razumeti odnose med ljudmi. Sama se velikokrat sprašujem, zakaj ljudje ne znamo oz. nočemo odpustiti. Se nam to zdi poniževalno? Med družinama Monteg in Capulet je vladalo sovraštvo. To je močan pojem. Sovraštvo si predstavljam kot nekaj najgršega, ko človeku zamrzne srce. Zelo močan žarek ljubezni mora posijati vanj, da ponovno oživi.

Predstavniki družin Monteg in Capulet so se ob vsakem srečanju spopadli. Niso se ozirali na to, kakšne rane zadajajo nasprotnikom, kako slabo vplivajo na vzdušje v deželi in kako sami sebi hladijo srce. Moralo je priti do spremembe, moral je posijati tisti žarek ljubezni. Romeo, Montegov sin, se je s prijateljem skrivaj udeležil zabave pri Capuletopvih. Tam se je zgodil preobrat, zasvetil je prvi žarek ljubezni med sprtima družinama. Romeo je bil do tedaj otročji in o ljubezni ni globoko razmišljal, čeprav je vsak dan tarnal, kako je zaljubljen v

neko Rozalino. Takrat, na zabavi, pa se je na prvi pogled zares zaljubil. Njegova otroška zaljubljenost je v hipu prerasla v pravo ljubezen, za katero je bil pripravljen narediti karkoli. Dekle, v katero se je zaljubil in ona vanj, pa je bilo Capuletovo. Neznosne sovražne razmere, ki so vladale med družinama, pa so ju silile, da sta svojo ljubezen prikrivala pred domačimi. Ta vzvišenost in škodoželjnost njunih staršev ju je pripravila do skrivne poroke. Vse se je še bolj zapletlo ob Romeovem izgnanstvu. Že tako potrto Julijo so starši še bolj užalostili, ko so jo hoteli poročiti s Parisom. Paris pa je bil na prvi pogled zelo ugleden plemič. Po Julijini smrti je večkrat prišel k njenemu grobu, kar kaže, da jo je najbrž ljubil. Mene pa to vseeno ne prepriča. To bi lahko počel le iz običaja. Nikakor ne morem razumeti, kako je lahko Julijo ljubil, še preden sta se spoznala. To je tisto, kar me pri njem moti. Še preden jo je videl, se je prepričal, da je zaljubljen vanjo. Ko jo je zagledal, mu v resnici morda sploh ni bila všeč. Glede ljubezni do Julije veliko bolj občudujem Romea, ki se ni ustrašil ničesar. Vedel je, da bo ta ljubezen težka. Bil je prvi, ki je začel sekati trnje sovraštva, da bi naredil pot ljubezni. Velikokrat je obupan obseдел. Bil je sam sredi trnja. Julija, ki jo je videl na drugi strani trnja, pa mu je vedno znova dala moč, da

je vstal in nadaljeval svojo pot. Gotovo bi mu uspelo doseči cilj, če se usoda ne bi poigrala z njim. Ko je videl Julijo, za katero je slišal, da je mrtva, res ležati v krsti, je izgubil še zadnje upanje. To je zelo huda stvar. Življenje je zgrajeno iz treh stebrov: iz vere, upanja in ljubezni. Ko se eden od teh stebrov poruši, se poruši celotna stavba. Romeo je v svojem največjem obupu srečal Parisa, ki se je hotel z njim spopasti. Romeo ga je odvrčal od tega, a se Paris ni dal. Sam je bil kriv za svojo smrt. Romeo je še enkrat pogledal Julijo. Njeno telo je tiho ležalo. Iz samega obupa se je odločil za usodni korak in čez

nekaj časa je enako storila Julija. Romeo in Julija sta morala njuno ljubezen potrditi z žrtvovanjem svojega življenja, saj so bile oči njunih staršev slepe za vse ostalo. Imeti moramo odprte oči. Če zagledamo žarek ljubezni, ki se prebija skozi sovraštvo, mu moramo takoj pomagati. Če čakamo, je lahko prepozno – lahko ugasne. Zapomniti si moramo, da tisti, ki ljubi, ne bo nikdar poražen, saj bo tudi ob padcu čutil končno zmago.

Urška Primožič, 1.a

Boccacciova Novela o sokolu malo drugače ...

Prvoosebna Friderikova izpoved: »O, Filomena, nesrečna ti mladinka, zakaj naložila si mi to gorje. Mirno sem živel v svoji deželi, s svojo družino, ko si mi v srce položila to okrutno željo, to neusmiljeno usodo. Zakaj tvoja beseda teče tako? Ne vidiš, da je to, kar je zate in za tvoje prijatelje zabava, zame le gorje? Vsaka tvoja beseda me vodi v grenkobo, ko mi v možgane pošiljaš ukaze, ko mi praviš, naj ljubim Giovanni, naj zapustim svoje življenje. Tvoj suženj sem, ki ga s svojo pripovedjo vodiš v nesrečno ljubezen in propad, a svojim poslušalcem sploh ne omeniš, da jaz nočem biti

Ta ženska, Giovanna, sovražim jo, hočem zbežati od nje, hočem uiti krempljem tvoje oblasti, Filomena. Že čutim nov ukaz, že vem, da se mu ne bom mogel upreti. Prisilila me boš, da se bom osmešil in ljudje, ki bodo slišali tvojo zgodbo, se mi bodo rogali. Toda ne bodo vedeli, da vsakič, ko zgodbo poslušajo ali berejo, mene pošiljajo na pot, ki ni moja, ne najdem obstanka, nikdar ne bom jaz. Vedno uročen, vedno suženj tvoje domišljije, ujetnik tujih misli. Sam in prazen. Živ, a mrtev. Jaz, a ti.«

Klemen Cotič, 1.a

SHAKESPEARE: Hamlet

»Biti ali ne biti, to je tu vprašanje ...« Ta prepoznavni začetek Hamletovega monologa nas velikokrat spremlja tudi danes, v sodobni družbi. Mnogi ga ne razumejo, oziroma ga nočejo razumeti, kot bi ga morali in ga tako uporabljajo predvsem v komercialne namene, za lasten dobiček. Kupiti ali ne kupiti, uživati ali ne uživati in še druge besedne zveze, ki skušajo premamiti potrošnika.

Nisem prepričana, da je imel Shakespeare v mislih množične reklame in ponudbe, ko je pisal ta monolog. Družbi je želel predstaviti temeljna vprašanja o človekovem bivanju, obstajanju, o smislu njegovega življenja na Zemlji. Hamlet, velik občudovalec svojega očeta, je z maščevanjem njegovega umora hotel zadostiti tako očetu kot

sebi. Po drugi strani pa je tudi velik dvomljivec, skeptik, preveč razmišlja o stvareh okoli sebe. Taka pasivnost ga muči, rad bi se je odrešil, hitro reagiral, pa ne more. Kot da je privezan z vrvjo spremlja vsa dogajanja okoli sebe,

sam pa nima moči, da bi posegel vmes. Zato se torej sprašuje. Biti ali ne biti, sovražiti ali ne sovražiti, maščevati ali ne maščevati. Rad bi pomagal svetu, skušal narediti nekaj dobrega zanj. Danski bi pomagal že s tem, da bi s prestola spravil Klavdija. Klavdij je preveč samosvoj, trden in odločen. Čeprav je pod krinko ves prijazen in ustrežljiv, hoče svoj namen vedno doseči, tudi za ceno smrti. Nima nobenih lastnosti dobrega vladarja, zato bi bila Hamletu Klavdijeva hudobnost že zadosten motiv za akcijo.

Ta motiv bi potem le še podkrepila Klavdijev brezbrizni umor Hamletovega očeta in prehitra, nemoralna poroka z njegovo materjo, kraljico Gertrudo.

Hamlet pa se tudi zaveda, da bi si s tem nakopal težak greh na svojo vest, za katerega bi moral

plačevati že na tem, prav tako pa na onem svetu, po smrti. Prav ta njegova neodločnost ga privede do notranjega, moralnega razkola in na koncu še do fizičnega propada. V nekaterih primerih pa Hamlet pokaže svojo odločnost in neoma-

jnost, predstavi se nam kot človek dejanj. Brezbrižno umori Polonija, misleč, da se za zaveso v kraljičini spalnici skriva in prisluškuje kralj. Sam tudi napiše pismo angleškemu kralju, z zahtevo po umoru sošolcev in kraljevih vohunov, Rozenkranca in Gildersterna. Če je tako brezskrbno poslal v smrt te tri ljudi, ki svetu, čeprav so ga črnili, niso naredili tako velike škode, kot jo je Klavdij, zakaj se je Hamlet tako bal uresničiti maščevanje svojega očeta? Na koncu ga je vendarle uresničil, toda za ceno vseh življenj na gradu, razen Horatia, Hamletovega najboljšega prijatelja. Je bilo vse to res potrebno? Tudi za ceno lastnega življenja? Odgovori so lahko različni, z njimi se srečujemo že od nastanka Svetega pisma. Kaj je prav: zob za zob, oko za oko, ali pa ljubi sovražnika, nastavi še drugo lice?

Včasih se nam zdi nemogoče odpustiti sovražniku, vseeno pa se mu bojimo povrniti vse zlo, ki nam ga je storil. Tako se je po mojem mnenju počutil Hamlet, okleval je in okleval in ravno v tem je njegova tragičnost. Klavdija se je bal ubiti, ravno tako mu ni hotel odpustiti. Ves grad je s to svojo neodločnostjo popeljal v prepad.

Ko se je krvavi boj na gradu končal, in so se vsi pripravljali na srečanja s svojimi dejanji v življenju, je Fortinbras zasedel Dansko.

Norveški princ se mi zdi zelo pozitiven lik, saj je spoštoval obljubo o nenapadanju, vsa situacija na danskem dvoru pa se mu zdi tragična. Sam nato zasede Dansko in ji začne vladati. Pojavlja se kot nov, čist začetek po katastrofalnem, poraznem koncu. Z njim se vse začne znova.

Tudi v današnjem svetu je človek velikokrat postavljen pred podobne situacije. Živimo v svetu, polnem umorov, zavisti, hinavstva, tekanja za dobičkom in uspehom. Kako naj se človek v takem svetu razvije v duševno zdravo, pristno osebnost, ki zna ločiti dobro od hudega in ki zna z dobroto tudi živeti? Kako naj si človek oblikuje prave vrednote in pozitiven pogled na svet? Sama mislim, da se vse začne z domačo vzgojo. Takšne vrednote, ki jih ceni in se po njih ravna družina, takšne bo potem tudi posameznik odnesel s seboj, ko si bo naprej sam gradil svoje življenje in sam oblikoval svoj smisel obstoja.

Marjeta Hrvatin, 1.a

Alkimist (P. Coelho)

Vedno, ko dobim v roke tako knjigo, se zavem, kako velik vpliv ima knjiga lahko na človeka. Lahko ti spremeni počutje, mnenje in celo življenje. Prepričana sem, da je Alkimist že marsikoga navdihnil. A najbrž je kdo ob njej tudi cinično pomislil – le malo lepše napisan priročnik. Priročniki

– predvsem tisti, kako naj spremenimo svoje življenje, nam namreč z raznimi mislimi in slogani spodbudne narave vlivajo

samozavest in voljo, odločenost v spremembe. A jaz tega ne maram. Za spremembo se nočem sama odločiti in ravno dejstvo, da se zavedam vpliva knjige nase in s tem vpliva tujega človeka na moje de-

janje, me tako odbija, da začnem najprej nezavedno, potem pa zavestno delovati proti.

Sicer pa – kakšen je smisel knjig? Pisatelj da v knjigo del sebe, svoje mnenje o svetu in ob kritiki je v pisanju vedno skrita – včasih tako močno, da jo težko razberemo – pisateljeva osebna filozofija življenja in neke vrste napotki za življenje.

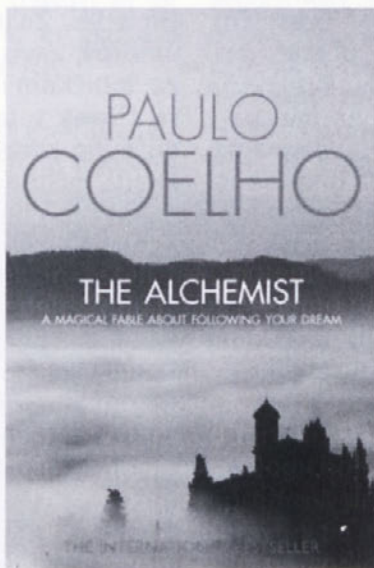
Tudi Alkimist skriva v sebi filozofijo. Vsak posameznik skriva v sebi filozofijo. Vsak posameznik ima osebno legendo, ki jo mora izpolniti, sicer ni izpolnil osebnega bistva. Pri tem nas vodi srce, kateremu moramo 100% zaupati, saj nam pošilja znamenja, ki jim moramo

slediti. Poudarjena pa je tudi pomembnost izročila, ki ima vedno prav.

Knjiga govori o mladem pastirju Jakobu, ki mu pisatelj pravi kar mladenič. Tako živi mirno življenje s svojimi ovci in knjigami. Pastir je postal iz želje po potovanjih. Potuje po Španiji in ima tudi svojo deklico, ki sicer še ni prav njegova, a vseeno.

Vse se spremeni, ko dvakrat zapored

sanja iste sanje. Sanje mu pravijo, naj gre k egipčanskim piramidam, kjer se skriva zaklad. Mladenič spozna starca po imenu Melkizedek, ki mu da nekaj napotkov – spodbudnih misli in mu pravi, naj sledi sanjam. Jakob to res stori in že se znajde v svetu Arabcev. Že takoj ob prihodu ga oropajo vsega in Jakob preneha verjeti v sanje. Odloči se zaslužiti denar, kupiti

nekaj ovc in se vrniti v Španijo. In res se zaposli pri trgovcu s steklom in v skoraj letu dni občutno izboljša trgovčev posel. Ko se že hoče vrniti domov, se zamisli in se končno tudi premisli. Namesto v Španijo se napoti v Egipt. Prikluči se karavani, kjer spozna Angleže, alkimista, ki se odpravi poiskat velikega alkimista. Med potjo Jakob počasi dozoreva in se uči in ker v puščavi vladajo vojne med plemeni, se karavana ustavi v oazi Al Fajum. Tu mladenič spozna svojo veliko ljubezen, deklico Fatimo. To je ljubezen na prvi pogled. Jakob v oazi doživi videnje, privid prihajajoče vojske. Za ceno svojega življenja to pove poglavarju plemena. Vojska tudi res pride in Jakobu ponudijo mesto svetovalca oaze. A Jakob spozna Alkimista, ki ga opomni na njegove sanje. Skupaj se odpravita v Egipt in mladenič se dalje razvija – zdaj spozna svoje srce. Tik preden se z Alkimistom razideta, se Jakob spremeni v veter – spet za ceno svojega življenja. Jakob končno dospe do piramid in začne kopati. Tu se sreča z zadnjo preizkušnjo, ki mu znova reši življenje, in sicer tokrat pred tolovaji. Pove jim o sanjah tu izve, da je den od tolovajev sanjal, da se zaklad nahaja v Španiji in to prav na mestu, kjer je Jakob sanjal svoje sanje. Le da tolovaj »ni tako neumen, da bi hodil čez puščavo le zato, ker je dvakrat sanjal iste sanje.« Mladenič najde zaklad, poravnava svoje dolgove in se vrne v

oazo k Fatimi.

Vsebina in bistvo, ideja knjige sta zelo optimistično naravnana in to je razlog, da se jo bere z navdušenjem. Amarsikdo bi jo skritiziral, vsaj tisti, ki na svet gledajo realno in pesimistično. Znamenja bi postala naključja, sama filozofija bi bila realistu vir posmeha, saj je izredno romantična in »za lase privlečena«.

Kdo še verjame v resnično ljubezen, v to, da sta si dva usojena? Kdo še verjame v ljubezen na prvi pogled? Kot bi rekel nek moj prijatelj: »Z dekletom sem skupaj zaradi razumske odločitve, ne zaradi ljubezni. Vem, da sva taka kombinacija, da lahko zdrživa skupaj, se 'prenašava'.« Kje je tu ljubezen???

»Znamenja, Bog to je vse vraževerje,« pravijo nekateri. Odkrivanje zakladov?! Vera v srečo! Ah, to je za otroke, ki še ne poznajo življenja! Življenje je eno samo trpljenje brez smisla.

Kaj naj človek odvrne takim ljudem? Kaj?

V knjigio najdemo misel: »Takšen sem kot vsi drugi: svet je zame tak, kakršnega hočem videti, in ne tak, kakršen je v resnici.« In kakšne je v resnici???

Vsak je po svoje trudi spoznavati pravo resnico in najbrž smo na začetku vsi idealisti, optimisti. A zakaj postanemo tako pesimistični? Nam mnogi dogodki, polni trpljenja, vzamejo vse upanje? Saj se je tudi Jakob znašel v takih situaci-

jah, pa ni obupal!

Nam trenutna sreča zaslepi oči, da pozabimo na svoj cilj? Tudi s tem se Jakob sreča. Mogoče pa upanje izgubimo ob nemoči, ki jo občutimo, ko počasi spoznavamo, kako zelo pokvarjen je ta svet, mi pa smo sami v boju proti tolikemu zlu?

Vsak bi moral zase odgovoriti na vsa ta vprašanja. Mogoče je vse v knjigi res laž, olepševanje življenja, a človek je zelo kompleksno bitje, o njem še marsičesa ne vemo. Vemo pa, da človek živi, tako kot samo hoče, svet vidi v taki luči, kot sam hoče ... človek je, kar hoče biti. Vse je relativno. Vsi, ki temu nasprotujejo in to utemeljujejo z različnimi možnostmi, sposobnostmi, okoljem, lažejo sami sebi. Ti ljudje se nikdar niso sprijaznili s samimi sabo, hoteli so spremeniti možnosti, ne pa iz teh možnosti živeti. Da izpolnimo sami sebe, se moramo najprej sprijazniti s stvarmi, ki jih ne moremo spremeniti. Zato tudi nikdar ne bom verjela tistim, ki zagovarjajo lepotne operacije, ki da človeka osrečijo. Zelo moderen je postal rek, da denar ne prinese sreče. A lepši nos in večje

prsi pa jo?

Sveta ne moremo spremeniti. Niti nam ga ni treba. Pomembno je, da svoj svet napravimo tak, kot si ga želimo. Svoj svet spreminjajmo, če že našega ne moremo!

Alkimist ni slaba knjiga. Predvsem – so v njem zbrane številne misli, ki človeku dajejo misliti.

Občutek imam, da pisatelj v to filozofijo resnično verjame, saj se odraža v njegovem življenju in v ostalih delih. Biti mora izredno pozitiven človek, taka so tudi vsa njegova dela. Ponavadi so dobre knjige tragične, z globoko vsebino, a pesimistično usmerjene. Ne čudim se torej velikemu navalu ljudi na Coelhoje knjige, ki so dobre, vsaj po mojem mnenju, pa niso ne tragične ne pesimistične. Naj zaključim z mislijo, ki je nekaj temelj celotni knjigi. Kaže pa ravno na to, kako močno vplivamo sami nase in s tem tudi na okolico, ki nas obdaja in oblikuje našo pot, naše življenje: »Kadar si nečesa res želiš, stremi vse stvarstvo k temu, da bi se ti sanje uresničile.«

Andreja Kerševan

George Orwell: 1984

Delo prikazuje, kaj bi se zgodilo, če bi na svetu zavladal socializem. Napisano je bilo leta 1948 in je satira na stalinizem. Roman skozi leta ostaja aktualen.

Glavni junak je Winston Smith in živi v Londonu, glavnem mestu province Airstrip ena, v deželi Oceanije. Ta dežela ima svoj

jezik, imenovan Novorek. S tem je izražanje ljudi omejeno, saj so določene besede izločene, druge združene in slovar Novoreka je vedno tanjši. Pisatelj Robert Harris je o tem rekel: »1984 ni samo satira na stalinizem. Tisto, kar je vzdržalo preizkus časa, je ideja, da če imaš nadzor nad jezikom, lahko nadzoruješ, kaj ljudje mislijo. Zato je ta knjiga aktualna še danes.« Država opazuje vse in ljudje se tega zavedajo. Veliko o tem svetu povedo tri partijske papore:

VOJNA JE MIR,
SVOBODA JE SUŽENJSTVO,
NEVEDNOST JE MOČ.

Dandanes se vse prevečkrat poskuša doseči mir nasilno, vendar ta mir ni pravi. Ljudje na nasilje odgovarjamo z nasiljem, zato nasilno vzpostavljen mir ne more dolgo trajati, saj to ni mir, ampak zatiranje. S tem je omeje-

na svoboda ljudi.

Svoboda je za nas nekakšno suženjstvo, saj ne moremo izbirati, ali hočemo biti svobodni ali ne. Svoboda ne prinaša le pravic, ampak tudi dolžnosti. Ena od teh pa je, da spoštujemo svobodo drugih, s katero smo tudi omejeni.

V nevednosti in neobveščenosti ljudi dobijo voditelji moč. Če ljudje ne vedo, kaj je za določenimi dejanji, jih je mogoče hitro prepričati, da so ta dobra. Tak primer je v knjigi 1984 jezik Novorek, s katerim spreminjajo človekovo mišljenje, ne da bi ta to vedel.

Živeti v takem svetu zgleda grozno, vendar če ljudje ne vedo, da je ta svet slab in da obstaja boljši, se jim ne zdi tako slab.

Jure Vončina, 4. c

Ženski liki – gibalo Jermanove usode? **Razpravljalni esej**

V Cankarjevem dramskem delu Hlapci se skozi celotno dogajanje pojavljajo mnogi ženski liki. S svojimi izrazitimi značaji, ne navadnimi prihodi na prizorišče in zanimivimi govornimi nastopi, izstopajo med moškimi ter nanje

tudi vplivajo.

Tako se ženske večkrat pojavljajo tudi ob glavnem liku v dramah, ob učitelju Jermanu. Slednji je zapriseženi liberalec. Ko na državnih volitvah zmagajo njegovi nasprotniki, je ednini, ki noče

spremeniti svojega prepričanja. Vsi njegovi učiteljski kolegi in prijatelji pa se v trenutku podredijo novi oblasti. Svoje mnenje prodajo za bolj lagodno življenje. Ko jim Jerman to očita in jih ozmerja s hlapci, se eden za drugim obrnejo proti njemu. Tudi večina žensk mu očita, da je antikrist. Jerman ima kljub temu do njih pozitiven odnos.

Minka in Geni, učiteljici, ki kljub začetnemu navdušenju nad liberalci, hitro prestopita na nasprotno stran, priznavata, da sploh ni pomembno, kdo je na oblasti. Njima je najbolj pomembna socialna varnost. Geni omeni, da sta sicer dobra tako svoboda kot tudi hlapčevanje, najboljša pa so pečene piške. Njene misli podkrepí tudi župnik, ko Jermanu pravi, naj bo hlapec svojemu gospodarju, le tako bo imel zagotovljeno streho nad glavo in dovolj sredstev za preživetje. Jerman pa njihove besede prezira, odkloni vse njihove nasvete. Nikoli pa ni do Minke in Geni žaljiv ali celo grob.

Učiteljica Lojzka se od svojih kolegic razlikuje. V javnosti ni pripravljen izpostavljati svojega mnenja. Nikoli ne prestopi med liberalce ali klerikalce. V tem smislu je edini pozitivni ženski lik, saj je edina, ki se ni zaradi javnega prepričanja povsem podredila ostalim, tako kot Minka in Geni, ki se že dan po volitvah oblačita v črno in hodita k spovedi. Iz Lojzkinih dejanj lahko kljub

njeni neopredeljenosti razberemo, da je na Jermanovi strani. Lahko sklepamo, da je skrivaj zaljubljena vanj. On tega ne opazi, povsem je namreč zaslepljen s svojimi revolucionarnimi idejami. Hkrati pa ga skrbi tudi njegov odnos do županove hčerke Ančke. Že na samem začetku drame se z dekletom spreta. Očita mu, da je njegovo pojmovanje ljubezni preveč dolgočasno. Ne mara njegove žalosti in pesimizma. Razideta se, vendar Ančka vpliva nanj tudi po ločitvi. Neprestano misli nanjo, v svoji zaslepljenosti ne opazi, da ga Lojzka ljubi, zato jo pošlje k Ančki, naj mu prinese njeno pismo. Izve, da ga dekle noče več. Tudi sam se pretvarja, da mu je zanjo vseeno. Lojzki narejeno veselo pravi, da Ančke nikoli ni imel in tudi zdaj ne čuti velike izgube. Da to ni res, lahko opazimo v četrtem aktu, ko ima Jerman v krčmi revolucionarni govor. Pripravljen v zanosu, ko pa v prostor vstopi Ančka, se za trenutek zmede. Toda njena prisotnost mu da novo moč, da govori še bolj zavzeto in odločno.

Največji vpliv na Jermana pa ima njegova mati. Ona mu predstavlja ideal in varnost. To pokaže, ko jo župnik omeni kot njegovo staro in ubogo mater. Jerman vzkipi, naj nikdar več ne govori o njej, ki je svetnica. S tem izbruhom sam sebi škoduje, saj župnik takoj ugotovi, da je prav mati njegova šibka točka.

Jerman s svojim ravnanjem mater močno žali. Je namreč izredno verna ženska, ki sledi vsem župnikovim navodilom. Ostro obsoja vse, ki so se obrnili proti veri, tudi lastnega sina. Jermana ljubi in boji se zanj. Prosi ga, naj si premisli in se spokori. Sinu se mati sicer smili, pa je vendar ne posluša. Mati svoje nestrinjanje pokaže tudi z dejanji. Ko obišče Jermana njegov somišljenik, kovač Kalander, jima postreže z mrzlim obrokom. Ko pa pride k njima na dom župnik, jima Jermanova mati pogrne bel prt in ju pogosti s pecivom.

Opazimo lahko, da Jerman spoštuje vse ženske, ne glede na njihov odnos do njega. Ko pride k njemu neka kmetica in mu očita, da je antikrist, jo mirno posluša. Ogovori jo z besedo mati, kar nakazuje, da ima do nje pozitiven odnos. Vedno ostane miren, tudi ko vaške ženske nesramno pljuvajo za njim, ko ga v gostilni zmerjajo in nahujskajo svoje može, naj ga pretepejo.

Predvsem do matere je dober. Ko ure, si Jerman očita, da je sam kriv za njeno smrt. Obupan premišljuje o tem, da bi ji lahko s svojo pokorščino ohranil življenje vsaj za trenutek. Njegova močna navezanost nanjo se kaže, ko že mrtvo prosi za odpuščanje in blagoslov. Kliče jo, naj mu nameni samo še besedo ali le nasmeh, nikar pa naj ne zahteva od njega, da ima v prsih kamen namesto

srca.. S temi besedami ostane do konca zvest svojim odločitvam. Prav nihče, niti najbolj ljubljene osebe niso omajale njegovega prepričanja in naredile iz njega hlapca lastnega naroda. Na koncu mora sicer oditi na Goličavo, vendar odhaja z lahkim srcem, kajti ostal je on sam, z lastnimi mislimi, nepodrejen ostalim.

Lahko sklepamo, da ga na tej poti pospremi Lojzka, ki ga je skupaj z materjo obvarovala pred samomorom. Tako Jerman ne odhaja sam v smrt, temveč skupaj z ljubljeno žensko v novo življenje.

Sama se z vsemi Jermanovimi dejanji strinjam. Mislim namreč, da je največja strahopetnost in hinavščina v tem, da zaradi drugih spreminjamo lastno mnenje in način življenja. Vsak človek ima pravico do svojega načina doživljanja sveta. Če bomo vedno pripravljeni iskreno povedati svoja stališča in spoštovati tudi stališča drugih, bomo lažje ustvarjali novo prihodnost našega naroda. Nihče nam ne bo mogel več očitati, da smo hlapci drugim.

Irena Ipavec

FRANCESCO PETRARCA: 61. sonet

Ljubezen, najlepše čustvo, ki ga človek lahko čuti, hkrati pa lahko zaradi njega nepopisno trpi. Kakorkoli, ljubezen človeka navda z neverjetnim elanom, z občutkom, da zmore vse, svet je zaradi ljubezni oblečen v lepše barve. Ljubezen, naj je bila duhovna, telesna, strastna, srečna ali nesrečna, vsaka je navdihovala in še vedno navdihuje številne pesnike in pisatelje. Najlepše pesmi izpod poetovih peres so govorile ravno o ljubezni. A ne tisti vsakdanji, temveč o ljubezni, ki se je vnela na prvi pogled, o goreči in strastni, polni skrivnosti in skritega hrepenenja. Eden od poetov ljubezni je bil tudi Francesco Petrarca, ki je svoja najlepša dela napisal za Lauro, za svojo neizpolnjeno ljubezen.

V 61. sonetu Petrarca znova podoživlja dan, ko je prelepo Lauro prvič zagledal. Zahvaljuje se in opeva pomladni dan in kraj, ko jo je prvič zagledal. Od tistega trenutka naprej je njen suženj, njej piše pesmi. V pesmi je Petrarca uporabil tudi bistroumni nesmisel grenko sladki vzdih, zaradi katerega že čutimo, da je to bila goreča, večna ljubezen, toda Laura je zanj nedosegljiva. In to nam potrdijo naslednji stihi, ki omenjajo Amorjeve puščice in lok, ki

je pesniku zadal krvave rane. V sledečem stopnjevanju – želje, solze, vzdih, premnoge besede – občutimo Petrarcovo hrepenenje in obup zaradi Laurine nedostopnosti. Poleg tega je poet velikokrat uporabil besedo blažen, kar le še bolj poudarja njegovo občutje, še bolj povzdigne, idealizira Lauro, kar jo skorajda naredi neresnično in še bolj nedostopno.

Laura je bila Petrarcova muza, ki je vzpodbujala njegovo kreativnost, da je lahko napisal najlepše pesmi. Petrarca jo je potreboval kot ogenj kisik, da je lahko razplamteval svojo domišljijo in ustvarjalnost, ki je do njenega pojava še tlela in čakala na vžig. V zadnji kritiki sem dobila občutek,

da se Petrarca zaveda, da je Laura zanj 'sredstvo', ki pripomore, da piše lepše pesmi. Čeprav uporablja takšne besede, ki nakazujejo obup, žalost zaradi Laurine nedosegljivosti, pa mi pesem na nekaterih mestih vseeno deluje malce bolj lahkotno od npr. Prešernovih sonetov Juliji v čast.

Petrarca je ustvaril presenetljiv ljubezenski sonet, ki povečuje ne le Lauro, ampak ljubezen kot čustvo. In vsi pesniki, ki pišejo o ljubezni, nam predstavijo čudovito čustvo, zaradi katerega je vredno živeti.

Nezaslužena ljubezen

Spominjam se, bila je pomlad,
čas ljubezni in pričakovanja,
čas, ko si začel me imeti rad,
iskreno, kot lahko kdo samo sanja.

Vendar kaj, ko ne morem ti vračati
vsega tega, kar čutiš do mene
in ravno tako ne morem zavračati
vsega, kar si storil za mene.

Hudo mi je, ko te vidim trpeti,
saj vem, da ne morem nič narediti,
saj vem, da ne morem razumeti ...

Prepričana sem, da je na svetu nekdo,
ki vreden je tvoje zveste ljubezni,
ki vreden je tvojega iskrenega srca,
polnega dobrote in želja.

Tina Blažko, 1. a

Popoldan v parku

Tam v parku na klopci sediva,
srečna sva.
Drug drugega imava,
srečna sva.

Lahen vetrič ti mrši lase,
ti pa me držiš za roko
in besede šepetaš v uho.
Blažen občutek popolnosti in
miru.

Tako srečna sem,
da bi poletela in
objela svet.

Vsak znanec se mi nasmiha,
in ko po cesti hodiva,
moja dlan v tvoji zavetje najde.
Tako srečna sva.

Da, srečna sva.
Srečna sva kot otrok,
ki na obali dela peščene gradove
in
v njih morje lovi.

Najpomembneje pa je,
da sva samo jaz in ti.

M.

Prevara

Rada bi videla trpljenje,
hočem izraz joka na tvojem obrazu.
Hočem, da tuliš v živalskih glasovih,
s krvjo si mažeš dlani
in pesek mečeš v oči.

Kajti obšla me zla je sila,
zdaj ni vrnitve nazaj.
Ni upanja.
Samo še krik in bolečina.

Postala sem žival, ki ne pozna meja.
Bori se za svoje ime
in ne gleda nazaj.
Tam je bil namreč moj raj.

A ti si si drznil skaliti tišino
in si zarezal v globino mojega srca.
Verjemi, obstaja plačilo, ki se v prihodnosti vrne!

M.

Mavrica

Mladost – problemi.
Že spet sem v dilemi.

Odkar sva narazen,
je moj 'lajf' mal prazen.
Na hodniku stojim,
te s pogledom lovim.

Naenkrat obrneš se,
tvoj pogled zadene me.
Ubija!

Trohica upanja izgine

in sreča se razblini.
Spet premlevam eno in isto,
Kje, Kaj, Čemu, Zakaj?

Zaprem se vase in se gri-
zem.

V meni je sovraštvo,
je jeza, hrepenenje, ljube-
zen ...

Da, ta bolezen.

Najraje bi te samo objela,
da bi spet tisti 'filing' imela.

A zate sem zgodovina,
samo še bedna razvalina.
Sem nihče.

Tako se počutim dan za dnem,
dokler se ne zavem,
da je to samo še moj problem.

Ti si itak pozabil,
in tja ...
nekam za omaro čustva skril,
takrat, ko si z mano 'filing' izgu-
bil.

A vseeno nočem
in ne morem te sovražiti.
Kajti sovražiti,
pomeni zame: »Ne biti!«

Upam, da nekega sončnega dne,
ko usoda se mi nasmehne le ...
Postala končno bova prjat'la,
kot da med nama nič ni bilo
in se je vse skupaj zdelo samo,
kot če bi na oblačno nebo narisal
mavrico.

M.

Laurin sonet

Sonce se je v rosi lesketalo
in češnje so bile v nedolžnem cvetju,
ko moje je srce vztrepetalo,
ker se spoznalo je v tem sonetju.

Srce se tvoje zame je vnelo,
ko stala sem na kraju posvečenem,
kot večni ogenj je vzplamenelo,
samo taval v jutru je meglenem.

Če prej bi mi ljubezen izpovedal,
ko grof me ni kot svojo ženo gledal,
v dihu sreče skupaj bi živel,

a zdaj sem ga za svojega si vzela,
po tebi bom jaz večno hrepenela
in vse do svoje smrti bom trpela.

Ana Bajc, 1. a

Uspešnost dijakov na raznih tekmovanjih

ITALIJANŠČINA

državno tekmovanje:

- ANA GRBEC, 3.B	5. mesto
- NIKA RADIKON, 3.B	9. mesto
- URŠKA NABERGOJ, 3.A	11. mesto
- ANA ŠULIGOJ, 3.3	12. mesto

Sodelovala je še MATEJA ŠKRJANC, 3.A.

ANGLEŠČINA

državno tekmovanje:

- ANA GRBEC, 3.B	4. mesto in zlato priznanje
- ANDREJ LEBAN, 3.B	srebrno priznanje

ANGLEŠKA BRALNA ZNAČKA

Odlično sta se odrezali:

- TANJA BOLKO, 1.A
- KATJA VODOPIVEC, 1.A

LATINŠČINA

državno tekmovanje:

- ANA KRAŠNA, 4.B	7. mesto

SLOVENŠČINA

državno tekmovanje za Cankarjevo priznanje:

- ANDREJA FRATNIK, 2.C	srebrno priznanje
- EMA BENEČ, 2.A	srebrno priznanje
- TINA BLAŽKO, 1.A	srebrno priznanje

FIZIKA

regijsko tekmovanje:

- ANDREJ LEBAN, 3.B	srebrno priznanje
- TAJDA LOGAR, 3.C	srebrno tekmovanje
- URŠA MALI, 2.A	bronasto priznanje
- MOJCA IVANČIČ, 2.B	bronasto priznanje
- MATEJ FORNAZARIČ, 2.C	bronasto priznanje
- MATEJ BOLKO, 3.A	bronasto priznanje
- BORUT PELJHAN, 3.A	bronasto priznanje

državno tekmovanje:

- ANDREJ LEBAN, 3.B 3. nagrada
- Sodelovala je še TAJDA LOGAR, 3.C.

MATEMATIKA

državno tekmovanje:

- TINA ILC, 2.A 3. nagrada in zlato priznanje
- DOMINIK ŠURC, 1.B zlato priznanje

TEKMOVANJE V POZNAVANJU FLORE 2004

državno tekmovanje:

- ANDREJA FRATNIK
- in SARA ROVAN, 2.C srebrno priznanje

Raziskovalne naloge na temo TISKANI MEDIJI IN MLADI (raziskovanje novejših slovenske zgodovine 2004/2005):

- 1. mesto: Od oglasov do oglasov: 30 let oglaševnja v revijah Pionirski list, Pisani list in Pil (avtorici: Urša Mali in Tina Ilc)
- 1. mesto: Katoliška mladinska revija Ognjišče nekoč in danes (avtorica Irena Ipavec)
- 5. mesto: Politični listi mladinskih gibanj v 20. stoletju na Slovenskem (avtorica Polona Kete)

Urša, Tina in Irena se bodo poleti udeležile raziskovalnega tabora v Berlinu.

Naj na koncu omenimo še izjemen uspeh naše sodijakinje Sare Rustja, ki je imela ponovno samostojen klavirski koncert na dvorcu Zemono in je zopet navdušila občinstvo. iskreno ji čestitamo in ji želimo še veliko uspehov za njenim klavirjem.

VSEM SKUPAJ ISKRENE ČESTITKE IN ŠE NAPREJ VELIKO USPEHOV.

Sanja Kovšča

Uspešen/-na sem v ...

Hm, upam, da vsaj v neki meri pri svojem delu ... pa v lenarjenju z dobro knjigo na plaži ... v pripravi orehovitih palačink ... v kopičenju stvari, saj mi je zelo težko vreči kaj stran ... v vsem, kar počnem "za svojo dušo" (sprehodi, ples, slikanje ...)

Največja neumnost v srednji šoli ...

Pravzaprav je bilo več manjših neumnosti ... Spominjam se, kako smo se nekoč odločili v razredu za kolektivno "špricanje" ure pri nekem predmetu in nismo prišli v šolo. Poleg neopravičenih ur smo si nakopali zamero profesorja, snov, ki naj bi jo tisto uro obravnavali, pa smo morali sami podrobno in izčrpno predelati doma. Morala te zgodbe je bila: se ne izplača.

Prva ljubezen...

Je bila res petošolsko brezpogojna.

Sanjam o ...

(Za nekoga z mojim imenom je to prav zanimivo vprašanje) ... O svetu brez nasilja, trpljenja, pomanjkanja, diskriminacij takšnih in drugačnih oblik ... O daljših počitnicah ... O tem, da bi imela več prostega časa ...

Številka noge ...

Je tista, po kateri se na žalost največ povprašuje, tako da velikokrat ostanem v trgovini s čevlji z dolgim nosom in s strtim srcem, ko prodajalka vzdihne: "Žal, gospa, 38 pa smo ravno prejšnji teden razprodali ..."

Odmore izkoristim za ...

To, da si vsakič na novo dokazujem, da je možno hkrati početi 1001 stvar. Največ časa in pozornosti pa namenim druženju s fotokopirnim strojem.

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...

Jo prosila, naj me nauči tega, kako zlata ribica postati.

Rad/-a igram ...

Besedno igro Scrabble. To pa zato, ker je primerna za starejše od 10 let, ker jo lahko igram tudi po obilnem kosilu, ker dobrodejno vpliva na moje možganske mišice in ker se velikokrat zgodi, da nasprotnika celo premagam.

Nikoli nisem izvedel/-a ...

Zakaj človek zeha, ko vidi nekoga drugega zehati. Odgovora na to nisem še nikjer zasledila in me res zanima.

Sonja Rosa

Uspešen/-na sem v ...

Trenutno bi lahko kandidirala za naslov svetovnega prvaka v raztresenosti, zamujanju, pozabljanju ...

Največja neumnost v srednji šoli ...

Če si beliš glavo s tem, kako odgovoriti na to vprašanje, to po eni strani pomeni, da neumnosti sploh ni bilo, po drugi pa, da jih je bilo ogromno. Najbrž jih je bilo ravno dovolj, da se je naporen vsakdanjik spremenil v eno najlepših življenjskih obdobj.

Prva ljubezen ...

Ne vem, če je prva, je pa ljubezen do glasbe tista, ki najdlje traja.

Sanjam o ...

dnevih brez hitenja, ko je čas za dolgo jutranjo kavo, popoldne z dobro knjigo ter druženje z najbližjimi.

Številka noge ...

vedno prevelika 41 (če smo natančni)

Odmore izkoristim za ...

Prav veliko možnosti nam 5 minut ravno ne nudi. Treba je

zamenjati pripomočke, zajeti sapo pred novimi izzivi ...

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...

Jaz in ribe ...

Rad/-a igram ...

Najbrž se že na daleč vidi, da ne spadam med tiste, ki jih opisuje beseda "športnik". Mogoče je badminton (ob morju, po možnosti) tista prava kombinacija aktivnosti in ležernosti.

Nikoli nisem izvedel/-a ...

/

Avtoportret ...

Misija nemogoče! Moj talent za risanje je močno skrit in ga nikakor ne najdem.

Vladimir Anžel

Uspešen/-na sem v ...

Načrtovanju, kombiniranju

...

Največja neumnost v srednji šoli

...

Uf, kje je že to? ... Ma, mi smo bili še pridni ...

Prva ljubezen ...

A po pomembnosti: žena, družina ...

Če pa je mišljeno časovno. So bile simpatije že v osnovni šoli – kakšna sošolka, pa tudi v srednji šoli, a zgolj simpatije – na ravni lepega pogleda, nasmeha. Verjetno sem tudi sam takrat mislil, da je prelep občutek že ljubezen. Danes bi o ljubezni govoril šele takrat, ko dva resno načrtujeta skupno pot, skupaj živita, se dopolnujeta, se spodbujata in vztrajata skupaj v veselih in manj veselih trenutkih. Tako ljubezen sem pa doživel tam pri 23–24 letih kot študent ... še danes traja.

Sanjam o ...

Potovanju v vesolje.

Številka noge ...

Živim na veliki nogi.

Odmore izkoristim za ...

Klepet s sodelavci.

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...

ji rekel, naj mi izpolni željo, da bi srečno in zadovoljno živel med številnimi vnuki.

Rad/-a igram ...

... tarok.

Nikoli nisem izvedel/-a ...

Morda pa še bom – še posebej če ulovim zlato ribico.

Horoskop

Za vas v zvezde gleda Andreja Gregorič

KOZOROG

Pred vami je razburljivo obdobje, polno zanimivosti in presenečenj. Z nemalo truda boste dosegli zastavljeni cilj, ob katerem boste občutili neverjetno zadovoljstvo. Tega boste skupaj z veseljem, ki vas bo navdajalo, delili z drugimi. Zato boste v družbi v središču pozornosti. Ugodno bo zlasti obdobje v sredini julija, ko bo iz vas kar izžarevala poletna vročica. Počitnice boste izkoristili za lenarjenje in predajanje raznovrstnim užitkom.

RIBI

Začutili boste, da je pravi trenutek za uresničitev vaših sanj. Domišljije ne bo manjkalo, zaradi česar boste morda nekoliko razočarani. Prijatelji vam bodo vseskozi stali ob strani in vas spodbujali. Spoznali boste, kdo je vaš pravi prijatelj. Poletni meseci bodo ugodno obdobje za poglabitev vase in reševanje problemov. Nič od tega vas ne bo zamorilo, pač pa bo pripomoglo k vaši samozavesti.

OVEN

Prišel bo čas, ko ne boste vedeli, kam sami s sabo. Iz te godlje vas bodo potegnili ljudje, ki vam sicer niso tako blizu. To vas bo presenetilo in začeli boste spoznavati nov krog prijateljev. Med njimi se boste počutili zares vi. Življenje bo vzcvetelo in zopet dobilo smisel. Nekomu bo žal za tisto, kar vam je storil in prosil vas bo odpuščanja. Na vas je, kako boste odreagirali. Vsekakor bo izid pozitiven in znova se boste izkazali kot zelo odločna oseba.

BIK

Vaša trma vas bo stala marsikatero izjemne priložnosti. A naj vas to ne potlači, saj vedno obstaja nova priložnost, ki jo boste izkoristili tudi sami. Dokazali boste, da je tudi vaša trma pomemben dejavnik pri vašem odločanju in mišljenju. Ljudje okoli vas jo bodo začeli sprejemati kot del vas, zato novih poznanstev ne bo manjkalo. Poletne mesece izkoristite kolikor morete, saj vas čaka naporna jesen.

DVOJČKA

Vaše znamenje bo tokrat odraz vašega počutje. Občasno se boste počutili razdvojene in ne boste vedeli, kam bi se obrnili. Takrat je najbolje, da si vzamete trenutek časa, zamižite in globoko vdihnete. Zagotovo boste izbrali pravo rešitev. Tako stanje bo prevladovalo v začetku počitnic, a se bo do jeseni stabiliziralo. Zopet boste na svojih nogah trdno stali za svojimi načeli. Ne bo vas premamilo nikakršno obotavljanje.

RAK

Vaša simpatičnost je na vrhuncu. Poletni meseci so kot nalašč za tkanje novih poznanstev, tudi na ljubezenskem področju. Mogoče uspete doseči tudi trajno zvezo, za katero pa se boste morali precej potruditi. Svoje čare boste izkoristili pri pogajanjih in v njih absolutno uspeli. Ne boste zapravljali časa za neumnosti, kajti pred vami je življenje, ki od vas pričakuje kar največ.

LEV

Samozavestni levi, boste to vrlino uspešno dokazovali prav vsakemu, ki ga

boste srečali. Vedeti boste dali, da z vami ni mogoče manipulirati. Vzbujali boste strahospoštovanje, pri nekaterih pa nevoščljivost. A niti taki vas ne bodo spravili s tira. Ozrite se okoli sebe in prisluhnite bližnjim, veliko vam imajo povedati, saj jim predstavljate oporno točko, v vas pa vidijo zaupnika.

DEVICA

Plašnost ni beseda, ki bi vas opisala. Pogumno boste rušili nove rekorde in nizali uspehe. Za trenutek se zaustavite in pomislite na ljudi okoli sebe. Namenite jim besedico ali dve. Muhavost, ki vas bo preplavljala v začetku jeseni, bo le prehodno obdobje. Tudi takrat ne izgubite volje in ne tratite moči za smiljenje samim sebi. Bodite optimisti!

VODNAR

Tokrat se boste popolnoma poistovetili s svojim znamenjem. Vse vam bo, tako kot voda, uhajalo iz rok. Sprva bo izgledalo izredno stresno, kasneje pa vam bo dalo vedeti, da ne morete imeti vsega pod nadzorom. To vas bo najprej vznemirjalo, a se boste umirili, ko boste spoznali, da presenečenja pripomorejo k pestrosti življenja, ki vam je prav v tem trenutku najbolj primanjkuje.

TEHTNICA

Spet boste omahovali pri odločitvah, a tokrat to omahovanje ne bo usodno. Šlo bo za vsakdanje stvari, kar pa vas zna precej zmešati. Ne pustite se, kajti to vas bo pripeljalo do prelepih, nenačrtovanih in spontanih dogodkov, ki si jih boste zagotovo dobro zapomnili. Življenje sprejmite kot izziv. Ne bojte se, saj se vam bo vsaka poteza obrestovala.

ŠKORPIJON

Dajali boste vtis nedostopnega človeka, pa čeprav to v resnici niste. Potrudite se v odnosih, da boste

svoj jaz tudi pokazali. Odprite se in objemite življenje. Dan polepšate tudi vi, razpoloženje ni le stvar vremena. Uspeli boste in okoli vas se bo kar trlo ljudi, ki vas bodo povpraševali za nasvet. To razumite kot izraz naklonjenosti.

STRELEC

Vse stvari boste vzeli zelo resno in se jih lotili z veliko zavzetostjo. Ne boste onemogli. Postavljali si boste nove in nove cilje in jih kot za šalo tudi dosegali. Prišel pa bo čas, ko vam bo prekipelo in boste svojo pozornost usmerili v čisto drugo smer. To bo veliko pripomoglo k oblikovanju vaše osebnosti tudi na drugačen način.

Opravičila in zahvale

Opravičujemo se Tjaši Cej iz 3. c razreda za pomoto, ki je nastala med pregledovanjem Isker in je njeno ime pomotoma izpadlo.

Zahvaljujemo se Tadeji Lavrič iz 3. b, ki je prispevala nekatere ilustracije.

Kolofon

Uredniški odbor:

Glavni urednici:

Lea Rožič Pulec
Andreja Gregorič

Tehnični urednik:

Gašper Ploj

Naslovnico oblikovala:

Veronika Ožbot

Mentorstvo:

Irena Krapš Vodopivec

Tisk:

Tiskarna Janežič, Nova Gorica

Naklada:

100 izvodov

Vipava, junij 2005

37.014.77

Soiško glasiš

ISKRE

Iskre

inv.št:K /

17223

Semenišče Vipava

17223

